WASHINGTON D C

У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07302
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 119. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЧЕРВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 25, 1971 Кт. 119. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 24 червня 1971

В АМЕРИЦІ

ЧИКАҐІВСЬКА І БОСТОНСЬКА ГАЗЕТИ ОПУБЛІКУВАЛИ частину таємного звіту, викраденого з Пентаґону, про ранню фазу В'єтнамської війни. Матеріяли появилися на сторінках „Чикаґо Сан-Таймс" і „Бостон Ґлоб". Справа публікації тих викрадених звітів опинилася у федеральному суді. Газети „Ню Йорк Таймс" і „Вашинґтон Пост" припинили публікацію матеріялів на вимогу суду.

ПІСЛЯ ДОВГИХ ПЕРЕГОВОРІВ І СУПЕРЕЧОК, нарешті остаточно визначено і схвалено висоту бюджету міста Ню Йорку на 1971-72 рік в 8.56 більйона долярів. Така сума означає, що в Ню Йорку будуть знову підвищені податки від продажу речей, на цигарки, можливо, на бензину тощо. Посадник Ню Йорку Джан Ліндзі назвав цей бюджет „рятунковим". Покищо не передбачається скорочення кількости службовців, затруднених при міській управі та при обслузі цього міста - велетня.

СЕРЕДНЬОЇ СИЛИ ЗЕМЛЕТРУС ЗНОВУ СТАВСЯ в районі долини св. Фернанда, неподалік від Лос Анджелесу. Було відчутне здригання землі, яке не завдало ніякої практичної шкоди, хоча й наполошило людей.

СЕКРЕТАР СІЛЬСКОГО ГОСПОДАРСТВА Кліффорд видав у Вашинґтоні розпорядження, щоб у його департаменті брали на відповідальну працю щонайменше 25 відсотків жінок. Тепер у тому департаменті затруднені на всіх 289 старших чиновників лише 4 жінки.

НЮЙОРКСЬКИЙ РИБАЛКА ПОМІТИВ у МОРІ за мостом Верозано акуратний пакунок. Витягнувши його з води, Герман Старк побачив, що це був отруйний „гашиш" і передав пакунок поліції, яка оцінила його вартість в 200 тисяч долярів. Припускають, що пакунок був скинений з якогось корабля і його мали таємно підібрати водолази, але течією його віднесло поза міст у море.

У ФОРТІ МЕКФЕРСОН, ДЖОРДЖІЯ, РОЗПОЧАЛИСЬ попередні судові переслухування в справі капітана американської армії у В'єтнамі Е. Медіни. Він командував батальйоном „Чарлі", до складу якого входив відділ лейтенанта Келлі, зосудженого за вбивство 22 мирних жителів у селищі Мілай. На процесі Келлі капітан Медіна посвідчив ,що ніколи не давав наказу вбивати цивільних у Мілай. Тепер кап. Медіну обвинувачують у вбивстві 102 мирних жителів селища, де важко було розрізнити звичайних жителів від членів армії Північного В'єтнаму і В'єтконгу.

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ „АПОЛЛО-15" НЕ ЗАЗНАВ пошкоджень під час недавнього шторму і громовиці. Інженери перевірили все докладно й розпочали останні підготування до запуску „Аполло-15" на Місяць, призначеного на 26 липня з Кейп Кеннеді.

У СВІТІ

У МОСКВІ ПРОГОЛОШЕНО комунікат наприкінці 11-денної офіційної візити кубинського міністра закорд. справ Равля Рои, який в тому часі конферував кількакратно з совєтським міністром закордонних справ Андрєєм Громиком та відбув конференцію також з прем'єром Алексєєм Косиґіним і партійним шефом Леонідом Брежнєвим. Але той офіційний комунікат втриманий тільки в рямцях загальних фраз про приязнь і т. п., зате не з'ясовує, чи узгіднено розбіжні політики Москви і Гавани: Куба Фіделя Кастра „експортує революцію" до південноамериканських держав, а СССР поручає тамошнім комуністам бльокуватися з націоналістами, коби лиш проти ЗСА, та мирно торгувати з СССР.

КАНДИДАТУРУ НА ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ ОН ЗГОЛОСИВ амбасадор Цейльону Гамілтон Амерасінґдже, але найбільші шанси має індонезійський міністер закордонних справ Адам Малік, хібащо одверто виступить проти нього Москва з своїми сателітами. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант все ще хворий та кінчає свою каденцію 31 грудня ц. р.

У ТУРЕЧЧИНІ ЗГОЛОШЕНО до парляменту законопроєкт про обов'язок мати державний дозвіл на вирощування опіюму, з великими карами за нелеґальне управлювання його та підпільну торгівлю. Америка віддавна наполягала, щоб турецькі державні власті приборкали торгівців опіюмом і гашішом: ці наркотики заливають американський підпільний ринок.

БРИТАНІЯ ОТРИМАЛА згоду від шістьох членських держав Европейської Економічної Спільноти (Франція, Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Бельгія і Люксембурґ), що, приступивши до ЕЕСпільноти зможе й надалі спроваджувати з Нової Зеляндії масло і сири у висоті 71 відс. теперішнього імпорту. Идуть ще суперечки щодо висоти членського внеску Британії до Европейської Економічної Спільноти: Британія хотіла платити по 120 мільйонів дол. річно, Франція наполягала на суму 800 мільйонів. Тепер Британія вже погодилась вплатити 300 мільйонів та після п'яти років — 700 мільйонів річно. Вона вирахувала, що на участі в ЕЕСпільноті заробить куди більше, як та сума.

ШВЕЦІЇ ПОГРОЖУВАВ генеральний страйк робітників і державних службовиків. Але уряд погодився з робітничими спілками, при чому 800.000 фабричних і інших фізичних робітників дістали 27.9 відсотків підвишки платень.

СОВЄТИ ДОЗВОЛИЛИ жидівському ученому, орієнталістові Міхаїлові Зандові еміґрувати до Ізраїлю. Зате відмовили дати такий дозвіл спеціялістові кінематографії Міхаїлові Каліковї. Міхаїл Занд є фахівцем перської і арабської літератури.

50 дівчат перебуває на дівочому таборі на Союзівці

Союзівка. — Дівочий табір на Союзівці під кличем „Так, я буду крізь сльози сміятись", (слова Лесі Українки) розпочав своє таборування в неділю 20-го червня ц. р. о год 2.30 по полудні на таборовій площі віллі Львів, у приявності головного предсідника Українського Народного Союзу Иосипа Лисогора. На табір зголосилось 50 дівчат. В складі команди табору входять: коменлантка — пані Зиновія Пиріг, бунчужна — Люба Гіна, писарка — Марійка Пеленська, сестрички: Леся Татомир, Леся Кушнір, Міра Одежинська, Христя Бакуменко, Зірка Гірняк, Оксана Івасютин та Павлина Добрянська.

Справа друкування тайних документів перейшла до Найвищого Суду

Ню Йорк. — Апеляційний Суд у Ню Йорку 5 голосами проти 3-ох відкинув відклик „Ню Йорк Таймсу" і прихилився до становища Уряду, що названий щоденник не може друкувати документів, заклясифікованих Урядом, як тайні. Апеляційний Суд признав у принципі право „Ню Йорк Таймсу" друкувати документи, але застерігся, що це не може стосуватися тих документів, які з уваги безпеку країни та інтереси держави повинні бути засекречені. Тому Апеляційний Суд доручив окружному федеральному суддеві М. Л. Гарфінові перевести в наступному тижні, до 3 липня ц. р., студії і переслухання, задля ствердження, котрі саме документи повинні бути засекреченими. Але представник „Н. И. Таймсу" заявив, що він негайно відкликується до Найвищого Суду. Подібна історія також із справою друкування тих документів „Вашінґтон Постом". Вправді Апеляційний Суд у Вашинґтоні признав 7 голосами проти 2 конституційне право названого щоденника друкувати отримані з невідомих джерел матеріяли, але дав час представникові Уряду зголосити відклик до Найвищого Суду. Тому, що Найвищий Суд визначив був останнє своє засідання перед літніми феріями на найближчий понеділок, то існують сумніви, як він зможе розглянути й вирішити таку складну справу, яка стосується 47-ми великих томів тайних документів, впродовж одного дня. Газети не виключають, що Найвищий Суд або взагалі не переслухуватиме в цій справі свідків, або засідатиме зранку до ночі, обмежившись до вирішення принципового питання про конституційність оприлюднювання документів пресою, що їх військові чинники заклясифікували були, як тайні. Тим часом на телевізії виступав д-р Деніел Елсберґ, який будім-то пеердав був ті документи „Н. И. Таймсові". Він не заперечував, але й виразно не признався до цього, тільки ствердив, що кількакратно перечитував ті документи та що прийшов був до переконання, що це ЗСА винуваті у веденні В'єтнамської війни, яка коштує в'єтнамському народові страшні жертви.

Сенат розглядатиме законопроєкт про зреформовану соціяльну опіку

Вашинґтон, Д.К. — Голова Сенатської Фінансової Комісії сенатор-демократ Рассел Лонґ повідомив, що Комісія передасть законопроєкт про нові форми соціяльної опіки в ЗСА, затверджений Палатою Репрезентантів, на розгляд Сенатові. Однак, не можна сподіватись, що Сенат зможе зайнятись тією скомплікованою справою раніше, чим у листопаді чи й грудні ц.р. Минулого року законопроєкт про реформу ділянки соціяльного обезпечення в ЗСА був схвалений Палатою Репрезентантів, але Сенатська Фінансова Комісія його відкинула, як такий, що коштува би занадто дорого. Сенатор Лонґ сказав, що його Комісія уважно вивчить законопроєкт і працюватиме наполегливо, аби його скорше передати на розгляд сенаторам. Секретар здоров'я, освіти і добродійности Е. Ричардсон буде незабаром свідчити в справі „велферу" перед Комісією Фінансів, але вона не зможе переслухати всіх важливих справоздань інших керівників, бо Сенат піде на літню відпустку. За новим законопроєктом, убога родина з чотирьох осіб буде мати заґарантовану допомогу у висоті 2 400 долярів річно, матиме право на допомогу й заробіток аж до спільної суми в 4 320 долярів на рік, і тоді вже допомога від соціяльної опіки такій родині буде припинена. Сенатська Фінансова Комісія внесе свої поправки й доповнення до нового законопроєкту ще перед тим, як передасть його на розгляд Сенату. Уряд президента Ніксона сподівається швидких і конкретних рішень у цій важливій для всієї країни справі.

„Ню Йорк Таймс" згадує про Балтицькі „республіки" в СССР

Ню Йорк. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" в числі з 21 червня помістив редакційну під наг. „Захоплення Балтики". „Народи Балтицьких країн — Литви, Латвії і Естонії" пригадали болючу річницю", сказано в передовій, коли СССР в середині червня 1940 року посунув свою армію на ті незалежні держави. Щоденник пригадує, що всі три Балтицькі країни мали з СССР підписаний раніше пакт про не-аґресію... „Ню Йорк Таймс" кпить з совєтських „виборів", комедія яких була влаштована в захоплених державах. „Роки минають, а національної незалежности і далі там не дають. Москва наполегливо провадить русифікаційну політику в Литві, Естонії і Латвії, заохочуючи міграцію з Росії до тих країн і, намагаючися з допомогою сили домінувати в Балтицьких країнах в ділянці мови й культури". „Але, сказано в передовій, — є багато познак, що серед балтицьких народів живе бажання бути вільними, і це бажання ще сильніше тепер, ніж було 30 років тому, після сталінського безоглядного і брутального загарбання".

В ЗСА далі зростає дорожнеча, особливо в районі Ню Йорку

Вашингтон, Д.К. — У місяці травні ціни на споживчі товари зросли вдвічі більше, ніж за всі чотири місяці цього року, про що повідомив Департамент Праці. У звіті сказано, що у всій країні дорожнеча збільшується, особливо на різні не харчові вироби та за обслугу, але в Ню Йорку й сусідньому з ним районі ціни зросли ще вище, ніж у інших стейтах Америки. Загально ціни зросли в травні на шість десятих відсотка. Деяка стабілізація цін виявилась тільки в харчовій індустрії. Найбільше в травні подорожчали: старі автомобілі, доми, різне машинове приладдя, поштові пересилки. Загально беручи, ціни в травні 1971 року були на 4.4 відсотки вищі, ніж такі були в травні 1970 року. В Ню Йорку й Північному Ню Джерзі ціни в травні зросли на половину відсотка.

СХОДИНИ ПАБНА ЦІЄЇ П'ЯТНИЦІ

Ню Йорк. — Ширші Сходини членів і гостей Українського Відділу Прихильників АБН, ПАБНА, відбудуться цієї п'ятниці 25 червня о 6:30 вечора в Домівці ООЧСУ при 315 Схід 10-та вул. в Ню Йорку. Доповідатиме д-р Т. Крупа про „Зовнішню діяльність ПАБНА", а інж. Мих. Шпонтак говоритиме про справу Фундації Волі й різні поточні проблеми.

Ніксон передасть тайні документи про В'єтнам Конґресові

Вашинґтон. — Пресовий секретар Білого Дому Роналд Зіґлер поінформував журналістів, що президент Ніксон рішився передати тайні документи, що стосуються В'єтнамської війни з часів від 1940-го до 19 8 року та які зібрані в 47-ох томах. Президент повідомив про своє рішення голову демократичної більшости в Сенаті сен. Майка Менсфілда під час спільного з ним сніданку в минулу середу 23 червня ц. р. Ті документи охоплюють висліди студій, переведених в рр. 1937 і 1968. Конґресові передадуть теж документи, які стосуються студій, переведених Департаментом оборони про так званий Тонкінський інцидент (острілювання комуністичними торпедними човнами американського воєнного корабля). Президент Р. Ніксон — заявив Зіґлер — вважає, що теперішній Уряд не може ручатися за докладність і вірність отих документів, бо вони стосуються часу урядування попередніх президентів Дж. Кеннеді і Л. Джансона і було зладжені за тих президентів. Сенатор Менсфілд та голова демократичної більшости в Палаті репрезентантів конґресмен Карль Альберт заявили, що з'єднане Комісії для справ закордонних і військових виберуть з-посеред себе панель, який розгляне всі ці документи. Деякі члени Конґресу з-поза тих Комісій не вдоволені такою поставою лідерів обох Палат, але вона напевне вдержиться. Документи, за заявою Зіґлера, залишаться далі засекреченими, але президент Р. Ніксон уважає, що оприлюднення невеликої частини тих документів в „Н. И. Таймсі" і „Вашінґтон Пості" може породити фальшиве уявлення про цілість справи та про ролю різних, згадуваних у тих документах, осіб і тому Конґрес повинен познайомитись з усіма 77 томами. Рішення Президента не стоїть у зв'язку з постановою Сенату щодо відкликання з В'єтнаму військ до 9-ти місяців після узаконення тієї постанови і звільнення американських полонених. Передача документів Конґресові не впливає теж на дальший процес перед судами за друкування тих документів американськими газетами.

Сенат закінчив обговорення законопроєкту про покликання до війська

Вашінґтон, Д.К. — Після семитижневих обговорень та багатьох пропозицій, члени Сенату проголосували за припинення дальших розмов на тему законопроєкту про покликання до військової служби в ЗСА. Попередній закон про обов'язкову рекрутацію молоді вигасає 30 липня ц.р. „За" припинення обговорень нового законопроєкту голосували 65 членів Сенату, а 27 сенаторів голосували „проти". За цим проєктом, що його повинна ще затвердити Палата Репрезентантів, будуть в обов'язковому порядку покликати до війська впродовж наступних двох років, буде збільшена платня молодшим ранґам старшин разом на 2.7 більйона долярів і, крім того, закликається вивести американські війська з простору Індокитаю впродовж 9-тьох місяців, якщо усі військово-полонені з американської армії будуть випущені на свободу й повернені додому. Останній додаток про закінчення війни вніс сенатор Майкел Менсфілд із Монтани, провідник демократичної більшости в Сенаті. Схвалення такого законопроєкту в Сенаті не означає його автоматичного схвалення в Палаті Репрезентантів, яка взагалі є більш консервативніша. Там сподіваються заперечень додатку, внесеного до законопроєкту сенатором Майкелом Менсфілдом, про виведення американських військ впродовж 9-тьох місяців. Однак коли б члени Сенату не проголосували за припинення дальших обговорень законопроєкту, то справа з ним взагалі б затяглась на довгі тижні чи місяці, і дійшло б до „філібастеру" — довгих промов сенаторів-опозиціонерів для того, щоб не допустити до якоїсь конкретної ухвали.

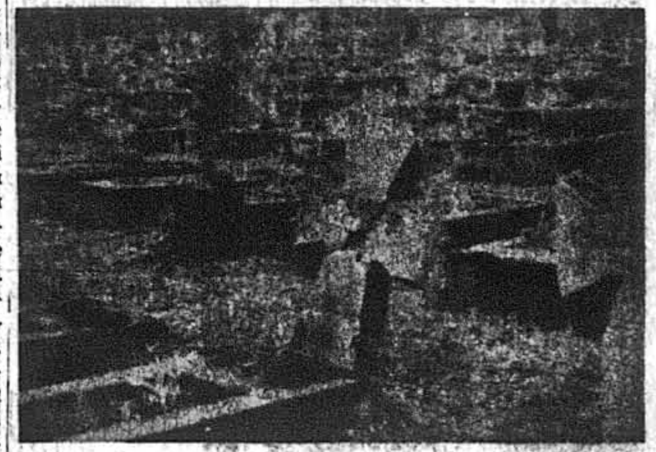
У Південному В'єтнамі три кандидати стараються за становище президента

Сайгон. — Президент Нгуєн Ван Тієу підписав закон, за яким тільки ті особи можуть кандидувати у найближчих президентських виборах, які зберуть за свою кандидатуру підписи найменше 40 членів із двох законодатних палат або 100 членів провінційних чи міських рад. Президент Тієу перепер переведення такого закону, який обмежує число можливих кандидатів. У попередніх виборах було 11 таких кандидатів, внаслідку чого він, Нгуєн Ван Тієу, вправді дістав найбільше число голосів, проте вони становили тільки 35 відс. всіх відданих і розпорошених між 11 кандидатів голосів, що не дало йому потрібного авторитету. У найближчих президентських виборах, які відбудуться 3 жовтня ц. р., будуть змагатися вірогідно три кандидати: теперішній президент Нгуєн Ван Тієу, віце-президент Нгуєн Као Кі і емеритований генерал Дуонґ Ван Мінь, популярний під назвою „великого Міня". Американський амбасадор Елсворт Банкер запросив до себе обох цих останніх діячів, які запевнили його, що кожний з них може легко зібрати підписи, потрібні для узаконення їхніх кандидатур. Американському Урядові залежить на тому, щоб не було тільки одної кандидатури та президентські вибори в Південному В'єтнамі були дійсно „чисті".

Відбудеться Маніфестація в 30-річчя відновлення Державности України

Елленвіл, Н. И.—На розташованій біля м. Елленвіл Оселі СУМА у неділю 4-го липня, під час довгого „вікенду", відбудеться заходами Організацій Українського Визвольного Фронту велика Національна Маніфестація для відзначення 30-ї річниці відновлення Української Державности з 30-го червня 1941 року у Львові. У програмі Маніфестації: Богослуження в намірені українського народу за поляглих Героїв, Апель з участю сумівської молоді, складення вінків та промова. У мистецькій частині візьмуть участь: оркестра „Батурин" Осередку СУМ із Торонто, під диригуванням В. Кардаша, відомий хор „Жайворонки" Осередку СУМА в Ню Йорку ім. ген.-хор. Т. Чупринки, під керівництвом інж. Р. Степаняка, будуть теж рецитації юнацтва осередків СУМА. Зголошення на винайняті автобуси приймаються вже тепер у Відділах ООЧСУ та в сумівських Осередках.

На Україні дальше нищать історичні пам'ятки

Янівський цвинтар, Львів 1971 р.: порозбирані большевиками стрілецькі могили.

Українська Інформаційна Служба „Смолоскип" переслала для публікації вперше на чужині фотографію колишніх стрілецьких могил на Янівському цвинтарі у Львові. На фотографії видно зарослі доріжки, опущені могили, познімані майже всі хрести зі стрілецьких могил, деякі чудом оцілілиз розбитими або знищеними хрестами. На першому пляні фотографії виразно видно розбитий хрест на могилі стрільця УГА Олександра Данилїва, який загинув 4-го лютого 1920 р. (могила число 231). Поруч теж розбитий хрест невідомого українського вояка. В глибині-стрілецькі могили без хрестів.

В архіві „Смолоскипа" зберігається кільканадцять фотографій з Янівського цвинтаря, як страшний документ большевицького злочину на українських землях.

На деяких фотографіях, в глибині між деревами, видно високі насипи каміння. За однією версією-це каміння з потрощених і перемелених хрестів, за іншою-це привезене каміння, яким повинен бути засипаний той кусок цвинтаря, на якому ще збереглись залишки стрілецьких могил.

Окремі особи, організації й зокрема родини стрільців, похоронених на Янівському цвинтарі, повинні протестувати перед ОН, ЮНЕСКО й іншими міжнародніми організаціями та домагатися відбудови цих могил совєтським урядом, який несе повну відповідальність за їх знищення.

Не зважаючи на те, що в Україні створений Комітет охорони історичних пам'яток, влада УССР дальше в організований спосіб нищить українські культурні, релігійні й історичні пам'ятки. В усіх чотирьох випадках захалявного журналу з України „Український Вісник" є багато згадок, як представники влади, і в першу черґу наслані в Україну росіяни, нищать українські церкви, історичні хрести й пам'ятки, залишки українського мистецтва (унікальні картини визначних українських мистців). Багато унікальних для історії України пам'яток старинної української культури, знайдених в усі розкопок, вивозять в Москву.

Найбільше большевики уславилися нищенням могил. На місці масових розстрілів нацистами тисячі жидів, українців і росіян в Бабиному Ярі біля Києва ще й до сьогодні не поставлено пам'ятника.

З тлінними останками деяких визначних діячів, як напр. з останками кошового Запорізької Січі Івана Сірка, поводяться у варварський спосіб, викопуючи їх з могили і знеславлюючи.

Відбулися наради українських Владик Південної Америки

Буенос Айрес. У місті Куритибі, у Бразилії, відбулись у днях від 8. до 12 червня наради українських Владик Південної Америки. Владики Иосиф Мартинця, ЧСВВ, екзарха Бразилії та Владики Андрія Сапеляка, екзарха Арґентини. Обидва Єпископи шукали способів для все більшої співдії в обох українських екзархатах у літурґічних, пасторальних, катехитичних починах в дусі II Ватиканського Собору та згідно з напрямками усіх українських Владик з нагоди посвячення Собору Святої Софії в Римі в 1969 році. З нагоди зустрічі українські Владики Південної Америки обмінялися думками про загальні проблеми Української Католицької Церкви, зокрема про участь і вклад українських владик на Синоді Вселенської Церкви, який відбудеться в Римі у місяці жовтні цього року. Під час свого побуту у Бразилії Владика Андрій Сапеляк, Єпископ українців католиків в Арґентині, відвідав монаші спільноти в Куритибі та околицях, українські громадські організації, і взяв участь у процесіях Божого тіла в Куритибі та у Прудентополі.

Наради українських Владик Південної Америки — це вияв колеґіяльної дії українського Єпископату на цьому континенті, і вони матимуть періодичний характер.

Президент Кипру архиєпископ Макаріос зустрічався в Києві з „екзархом України"

Київ. — Президента Кипрської Республіки архиєпископа Макаріоса, який побував у Москві й ін. містах та в середині серпня провів два дні в Києві, зустрічали на аеродромі в Борисполі голова Президії Верховного Совєта УССР О. Ляшко, голова Товариства дружби з зарубіжними країнами В. Дмитрук та ін., а між ними і „Митрополит київський і галицький Філарет, патріярший екзарх України", як сказано в „Радянській Україні" та в „Молоді України" з 9-го червня. Разом з архиєпископом Макаріосом перебувала велика урядова делеґація з Кипру і чиновники з Міністерства закордонних справ СССР з Москви. Архиєпископ Макаріос поклав вінок біля Могили невідомого солдата, у Парку вічної слави, де біля червоної зірки, серпа й молота горить газовий вогонь. „Потім оглянув визначні місця, новобудови й архітектурні пам'ятки столиці України". Згадуваний О. Ляшко в довгій розмові з президентом Макаріосом „ознайомив гостя з державним устроєм, швидким розвитком економіки, науки і культури Української ССР".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.5-; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Опіка над здоров'ям

Справу державної опіки над здоров'ям громадян захтуалізував не хто інший, а сам президент Ніксон, який прибув на 120-ту річну конвенцію Американського Лікарського Товариства в Атлантик Сіті, Н. Дж., й виголосив там 25-хвилинну промову про теперішнє законодавство з цієї ділянки та про проблеми, пов'язані з нею, зокрема про страхітливу загрозу наркотиків. Президент відкинув проєкт ліберальних сенаторів, що направді пропонує передати всю опіку над здоров'ям усіх громадян виключно тільки державі. Головні аргументи Президента — що той проєкт занадто дорогий, що він накладе на лікарів тягар бюрократичної канцелярщини та що годі переводити реформу в ділянці здоров'я — проти волі великої більшости лікарського світу. Але він промовчав теж проєкт названого Лікарського Товариства, що став відомий під скороченою назвою „медікредіт", зате поручав власний — урядовий — плян, що його фінансували б працедавці, працівники і держава.

Не входячи в американський розгляд будь - котрого з усіх існуючих проєктів, досить ствердити, що теперішній стан в цій ділянці незадовільний. Тому треба його поправити — в інтересі всіх малозаможних, що їх руйнують нинішні кошти лікування, — в інтересі цілої країни, яка не може толерувати парадоксу, що при найвищому у світі життєвому стандарті громадян — лікування погрожує інколи втратою всього життєвого дорібку хворого. Але Президент має рацію, що цієї проблеми не можна розв'язати негайно і що на цю тему будуть вестись дебати тижнями, місяцями й роками.

Хід цих публічних дебат і розвиток самої проблеми вказує на те, що остаточно Америка таки піде слідами Европи і заведе „касп хворих" із правом недужого вибирати собі лікаря та з уможливленням недужим лікуватись з мінімальною витратою власних фондів. Очевидно, це нелегко перевести, особливо в країні з понад 200 мільйонами мешканців та з традиціями якнайбільшого індивідуалізму і нехіттю до будь-якої тіснішої державної контролі. І тому треба бути вдоволеним, що Уряд таки свідомий ваги цієї проблеми і намагається розв'язати її, беручи під увагу всі її чинники. Реформа в цій ділянці буде добрим ділом Президента і Конгресу.

Узаконене беззаконня

Щоліта в Совєтському Союзі відбувається в примусовому порядку „мале переселення народів". Минуло 12-літ від час постанови Міністерства освіти СССР, обов'язкової для всіх „республік", на підставі якого студентську молодь влітку примусово посилають на різні будови, прокладання доріг, залізниць, будування домів. Цього літа з України буде вивезено понад 70 000 молоді до Російської СФСР, зокрема до Сибіру, а то до совєтської Азії. „Це вже не початки, а плянове державне мероприємство", сказано в московських „Ізвєстіях" з 15 червня. ССО — „Студенческій Строітельний Отряд", себто Студентський Будівельний Загін, що має Центральний Штаб у Москві з головним комісаром на прізвище Станіслав Кузьменко, розпоряджається влітку долею сотень тисяч різнонаціональної молоді в СССР. Студенти не мають ні виходу, ні вибору: мусять їхати на працю за копійки, бо така праця зараховується до процесу навчання, навіть коли студент студіює лінгвістику чи астрономію.

На засіданні в Центральному Штабі ССО в Москві виявилось, що „від праці студентів належить виконання програм багатьох організацій": студенти мають за літні місяці збудувати цілі заводи, житлові містечка, прокласти шляхи десь у горах Паміру, пробивати тунелі тощо. Виявилось також, що не всі організатори „бригад" дбають про те, щоб оті примусові робітники мали бодай якесь поняття, як тримати лопату чи кайло в руках, як класти цеглину, як берегтись від нещасливих випадків при праці. Була мова й про незацікавленість частини молоді „романтикою будівництва": в минулому році було втрачено студентськими загонами на будовах 73 000 робочих годин. Виявилось теж, що, наприклад, „в Киргізії відсутні на будовах лікарі, інженери по техніці безпеки". Або: „Прохали студентів, а тепер не беруть „Тюменьлесстрой", „Кузбасстрой", „Якутсельстрой" . . .

Імперський режим в СССР має багато вигод з таких щолітніх мобілізацій студентів: вони дають велетенські прибутки державі, вони відірвані у вільний час від своїх рідних народів та їх проблем, їм пропонується ступити на шлях денаціоналізації через мішані подружжя. А все разом це зветься „будуванням комунізму".

ПРОТИ ВТРУЧУВАННЯ МОСКОВСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ У СПРАВИ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

ДЕКЛЯРАЦІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

Під кінець травня та на початку червня ц. р. в Загорську коло Москви відбувався Собор Російської Православної Церкви, на якому обрано нового московського патріярха, а також схвалено ряд постанов, що стосуються напрямних діяльности цієї Церкви, її відношення до совєтського уряду та інших Церков. Собор висловив повну підтримку зовнішній та внутрішній політиці совєтського режиму, схвалюючи політику „мирного співіснування усіх держав, незалежно від їх устрою", а також „зусилля совєтського уряду, спрямовані на загальний розвиток совєтського народу та на побудову справедливого і тривалого миру у світі". Розглядаючи в і д ношення Російської Церкви до інших Церков, Собор присвятив увагу українським Церквам, в тому Українській Автокефальній Православній Церкві в екзилі та Українській Католицькій Церкві на українських землях.

Собор підтвердив насильне скасування у 1946 та 1949 роках унійних актів з Римською Католицькою Церквою, які були заключені в 1596 р. в Бересті та в 1646 р. в Ужгороді. Як відомо, це скасування унії відбулося під натиском та з активною допомогою совєтського уряду після окупації Галичини і Закарпаття та включення їх в склад СССР. Зі скасуванням Унії формально ліквідовано на тих землях Українську Греко - Католицьку Церкву, підпорядковуючи її Московській патріярхії. Собор Російської Православної Церкви визнав цей факт за „подію історичного значення".

Окрему постанову Собор вніс в справі Української Автокефальної Православної Церкви в екзилі, пропонуючи поробити всі потрібні заходи для того, щоб і цю Церкву підпорядкувати Московській патріярхії, яка ліквідувала незалежність Української Православної Церкви з допомогою ще царського режиму в 1685 році. Коли ж після повалення царату та відновлення української державности Українська Православна Церква знову унезалежнилася від Московської патріярхії та проголосила в 1921 р. автокефалію, Московська патріярхія поновно встановила свою юрисдикцію над цією Церквою, скориставшися з допомоги тим разом совєтського режиму, який терором і насильством добився ліквідації УАПЦ в 1930 році. Оновлення УАПЦ наступило в 40-х роках, коли українські землі переходово не були під совєтсько - російською окупацією. Під сучасну пору УАПЦ вільно діє тільки за межами України у різних країнах нашого поселення і, власне, тепер якраз Московська патріярхія звернула увагу на цю нашу Церкву, плянуючи її собі підпорядкувати.

Маючи на увазі ці постанови Собору Російської Православної Церкви щодо Українських Церков, а зокрема плян ліквідації Української Автокефальної Православної Церкви в екзилі, Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців заявляє якнайрішучіший протест проти втручування російських церковних чинників у внутрішні справи національних Церков українського народу, які діють за межами України, чи нелегально на українських землях, де офіційно дозволена тільки діяльність Російської Православної Церкви, а всі спроби організувати церковно - релігійне життя поза її рямками переслідується совєтським урядом.

Українські Церкви понесли великі втрати внаслідок тривалих переслідувань совєтського режиму за останніх п'ятдесят років. В тюрмах і на засланні загинули духовний провід УАПЦ на чолі з митрополитом всієї України Василем Липківським і тисячі її провідних діячів та вірних. Такою ж фізичною ліквідацією ієрархії священиків та вірних супроводилася ліквідація Української Греко - Католицької Церкви. На засланні загинули всі її ієрархи за вийнятком митрополита Йосифа Сліпого, який перебув в ув'язненні та на засланні 18 років. В тюрмах і на засланні перебуває по сьогодні значна кількість священиків, вірних, а також ієрархів цієї Церкви, яка продовжує на Україні свою діяльність нелегально, у підпіллі.

Совєтський режим з не меншою жорстокістю переслідує також вірних і провідників українських Протестантських Церков, не дозволяючи на відправи Богослужень, навчання релігії, поширювання релігійної літератури тощо. Пропали безслідно визначні пастори Теодозій Довгалюк з Реформованої Церкви і пастор Теодор Ярчук, людеранин, та ряд інших духовних і світських діячів Української Євангельсько - Реформованої Церкви та Української Дютеранської Церкви на західніх українських землях. Багато вірних і пасторів цих Церков перебувають у в'язницях та на засланні під сучасну пору.

Схвалюючи акти насильства і терору, стосовані супроти українських національних Церков, Російська Православна Церква виявила свій справжній характер слухняного знаряддя імперіялістичної політики атеїстичного комуністичного режиму. Мусить бути очевидним для кожного, хто знає фактичний стан і ситуацію на церковному відтинку в СССР, що з Церквою, яка служить політичним цілям безбожницького режиму, немислиме ніяке ані співжиття, ні екуменічний діялог, на який надіється чимале число церковних діячів на Заході, включно з Ватиканом.

Звертаючи увагу публічної опінії світу, а церковних чинників зокрема, на таку політику Російської Православної Церкви і Московсь-

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Л-ий

ЦЕЙЛЬОН

Із вісток у „Свободі" читачі знають, що саме тепер іде завзяте суперництво між СССР і Північною Кореєю та червоним Китаєм за впливи у Цейльоні. Для кращої інформації хочемо подати тут трохи цікавих вісток про цей острів, що в формі грушки лежить на південь від Індії на Індійському океані.

Більше ніж 2.000 літ тому, коли більша частина Европи все ще була заселена варварами, Цейльон міг похвалитися величавими королівствами, створеними сінгалезійцями на основі буддійської релігії. Сінгалезійці, нарід із Північної Індії, прийшли до Цейльону на суднах в 5-му або 6-му столітті до Христа. Вони збудували великі штучні озера і викопали складні наводнюючі канали. Назвали цю країну „Ленка", що відповідає слову „блискучий", „величний". Буддійські ленка мали перевагу, не зважаючи на часті напади гіндуських вояовників із південної Індії, тамілів. Сотні літ сінгалезійці й тамілі поборювали одні одних, аж поки вкінці всі штучні канали, греблі й озера були знищені, а країна спустошена. Що почала війна, це викінчила малярія, і з початком 16 століття оба королівства, буддійське й гіндуське, зовсім підупали. Цейльон, поділений і знеможений, зносив окупацію португальців, а пізніше голляндців і британців. Острів цей здобув державну незалежність щойно в 1948-му році.

Хоч цейльонські націогрупи жили разом сотки літ, все таки назагал зберегли свої племінні прикмети, а навіть мови.

Британці були завели на острові свою міжнародну мову, але в 1956-му році націоналістичний уряд проголосив сінгалезійську мову урядовою. Ця постанова розпалила давню тамільсько-сінгалезійську ворожнечу й довела до кривавих заворушень в 1958-му році і поважних неспокоїв, що проходили там ще в 1966-му році, та й до сьогодні не втихомирилися.

Шукаючи розв'язки, переважаючо с і н галезійський парлямент видав постанову, що округи з тамільською більшістю у своїх школах і місцевих урядах можуть користуватися тамільською мовою. Одначе тому, що центральний уряд і багато індприємств уживають сінгалезійську мову, тамілі почуваються в гіршому положенні, коли йдеться про конкуренцію із сінгалезійцями.

Найважливіші продуктами Цейльону є риж і чай. Риж удається тут гарно, без огляду на пору року. На деяких полях він уже доспіває, коли на інших його готовлять щойно до розсади. Запряг сильних буйволів тягне дерев'яний плуг, що поринає глибоко в урожайне грязовиння піль, вкритих водою. Худощаві, мускулярні плугаторі, нагі по пояс, обваляні гряззю, гукають на волів, коли вони пристають. Коли торф попідкидали, робітники розгребують болото в рівні гладенькі смуги, тепер готові для залиття і розсаджування рижу. Дорогою попри рижові поля ступають босі, стрункі, вигинчасті жінки, що несуть на головах в'язки дров, вагою яких 60 фунтів.

Більше, ніж 100.000 індійських тамілів, робітників і нащадків робітників, що їх були спровадили в минулому столітті з південної Індії, працюють на 500.000 акрів рижового і чаєвого піль. Не так, як цейльонські тамілі, предки яких прийшли багато раніше, багато з тих індійських тамілів усе ще вдержують тісні взаємини з Індією.

На всьому острові, на височинах від 2000 і 7000 стіп, великі земельні посілості дають тамільським родинам безплатне мешкання, школу та шпитальну опіку. Хоч поодиноким робітникам платять дуже мало, родина приносить часом чотири, а то й п'ять платень. Жінки пораються на чайних косогорах, чоловіки при тяжких машинах, а діти часто у вільних від науки годинах, або й увесь час, коли скінчили народну школу.

Від часу, як Цейльон здобув незалежність, уряди, що боролися з хронічним безробіттям, все і все радили над тим, щоб депортувати назад до Індії тих індійських тамілів, які не мають виборчих прав, щоб так дати роботу сінгалезійцям. Одначе, власники великих чайних піль кажуть про те так: „Продукція чаю підупала б зовсім без тамілів. Мало чи не всі сінгалезійці воліли б голодувати, ніж працювати за такі гроші. Без експорту чаю, всі, навіть і уряд, стали б безробітними".

Жінки двигають на плечах великі лозові коші, прикріплені до чола ременями. Спритними пальцями зривають нові два листочки і бруньки, скидають їх у кіш і повен відносять до фабрики. Фабрика переробляє їх. У горішній частині фабрики робітники їх тоненько розпростирають на найлонових плетінках або поличках, щоб присихали. Великі піддувала пускають в обіг гаряче повітря у сушарне горище й витягають вогкість із листочків і так роблять їх ніжно - м'якими та гнучкими. Машинерія для такої роботи тяжка. Вальці мусять щодня скручувати і звивати тисячі фунтів листків. Машина розчавлює клітинки, щоб витягти запашний сік — есенцію чаю. Машина мусить працювати скоро, але й делікатно. Потім дають ті листки у холодну, вогку кімнату, щоб прискорити оксидування (окис). Тоді зелений чай набирає ясно - мідяного кольору. Дуже важна справа є, коли треба пригасити оксидацію. Мідяного кольору листок набирає чорного кольору, коли дбайливо контрольовані сушарки стягають відповідну кількість води із листків. Вкінці так викінчений чай сортують для висилки торговельним фірмам. У продажу чаю не абияка конкуренція. Зразки чаю день-у-день висилають джетами із Цейльону на світові ринки.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

ДОЛЯ УКРАЇНСЬКИХ „ЛАТИННИКІВ"

Як відомо, в Галичині, зокрема на галицькім Поділлі, досить численна група українського населення, під впливом польських дворів-фільварків, перейшла з греко - католицького на римо - католицький обряд і польська влада зачисляла їх під національним оглядом до поляків, хоч майже ніхто з них не знав польської мови, і були вони радше аморфною масою. Під впливом польської школи, молодше покоління подекуди вже зачинало вживати польської мови як розговірної, але з другого боку серед цих латинників — як їх у нас звали — стала пробуджуватися українська національна свідомість. Я сам був в 1938 р. свідком, як до редакції „Українських Вістей" у Львові прийшла група українських селян римо - католиків і радилися, як їм перейти на греко - католицький обряд, бо польська влада їх, як римо - католиків, уважає за поляків і не хоче їх признати за українців, хоч вони на це твердо настоюють. Щоб на таке відважитися у цих „пацифікаційних" часах, на це треба було мати чимало відваги і великої національної свідомости...

По другій світовій війні більшість цих латинників виїхала до Польщі. Яка їх там доля, про це довідуємося з дуже цікавого листа, що саме наспів з України. Цитуємо дослівно:

„Знаєш, ці гості з Польщі, що приїздять до нас, різні бувають. Є такі, що як підіп'ють собі в нашій столовій чи закусочній, то на ввесь голос співають „нє жуцім зємі сконд наш руд" і слова по-українськи не скажуть. А до тих господарів, що живуть на їх хазяйствах кажуть: Та будуйтеся, як хочете, а колись якось розплатимося! Але то тільки одиниці такі. Більшість, навіть молодих, приїжджає як на свою батьківщину, кажуть, що там вони ніяк не можуть акліматизуватися, що приїдуть сюди вмирати, бо рідна земля і в могилі легша, і зі сльозами в очах виїжджають назад, коли скінчиться їх „визов".

Як я говорю з ними, то все пригадую собі твою статтю, яку Ти писав, мабуть будучи ще студентом, що тих „поляків" не треба відтручувати, а навпаки, притягти до себе, створити групу українців римо - католиків. А так поїхали, для нас пропали і там не врослися...

А раз в автобусі зустрічала я такого молодого чоловіка, „Пана", що розказував, що теж їде з Польщі в гості до родини. А чому ж пан по польськи не говорить? — питаюся сопутника. — „Бо я українець - лемко, — каже він. Ми маємо в селі свою церкву, в школі уроки української мови, свою газету, календар і т. д. Не знаю, чи в Києві є діточий садок з українською мовою, або в Донеччині українська школа". От таке то...

А ще я хотіла подякувати Вуйкові за великодні карточки. Таких у нас нема. Вони такі гарні, що як дочекаю Великодня, то, мабуть, таки нікому їх не вишлю, а лишу таки в себе, тільки буду всім знайомим показувати...

Серед багатьох невідрадних вісток з краю — цей лист приносить багато відради і переконання, що українська народна стихія таки невмируща.

Подав О. Г.

ВИСТАВКА ОЛЕКСИ ГРИЩЕНКА В КИЄВІ

Влаштована в Києві кагебівським товариством зв'язків з закордоном виставка Олекси Грищенка, який понад 50 років перебуває поза Україною, складається з творів, які 1937 року були виставлені на індивідуальній виставці мистця в Музеї НТШ у Львові, заходом Асоціяції Незалежних Українських Мистців, і з тієї виставки опинилися в різних приватних збірках Львова. Це ствердив сам мистець, який про цю виставку не був своєчасно повідомлений і довідався про неї з газети „Вісті з України".

Останніми роками Олекса Грищенко був кількакратно запрошуваний „приїхати" на Україну і влаштувати там свою виставку. Одначе мистець поставив запит про те, що сталося з його картинами, які знаходилися в збірках колишнього Національного Музею у Львові і за якими слід пропав. Різні вістки з України подавали, що вони були спалені відомим кагебівським п р о фесором від мистецтва Любчиком. На свій запит Грищенко відповіді так і не отримав, тому від будь - якого ангажування у виставці на Україні стримався.

Хоч виставку одного з найбільших майстрів українського малярства в столиці України можна б розглядати як факт позитивний, понуру тінь кидає на неї те, що виставку влаштував не якийсь музей чи мистецька організація, а поліційна установа, завданням якої є дискредитувати українців за кордоном. Поголоски про те, ніби мистець послав тепер якісь свої твори на цю виставку, не відповідають дійсності.

С. Г.

Володимир Луців

МОЯ ПОДОРОЖ ДО ІЗРАЇЛЮ

(5)

У той сам вечір дослівно ввесь нарід вийшов на вулиці. На площах побудовано трибуни, з яких грали оркестри. Люди масово танцювали і співали. Молодь і старші бралися за руки в коло, щось в роді нашого аркана. Молоді ізраїльтяни чепурно одягнені. Нема довговолосих і таких, які навішують на себе різного роду ланцюги та парадуються у чудернацьких костюмах. На кожному кроці видно, як молодь активно заангажована у будові держави. У розмові з молодими зараз помічається їхні зацікавлення різними справами. Вони добре про все поінформовані. Володіють крім гебрайської мови кількома чужими мовами. Тримаються міцно традицій їхніх батьків. Молоді жиди приїжджають з цілого західнього світу до Ізраїлю на працю до „кібуців" (гуртові господарства) і даром працюють місяцями при управі землі, на будовах, при садженні лісу тощо. Після праці вечорами молодь співає і танцює під голим небом. Жиди з Австралії, Франції, Америки, Швеції і т. д. співають пісень, яких вони від батьків навчилися. Ці пісні між іншим зразу в'яжуть оцих жидів з різних континентів в одну цілість, бо ж гебрайської мови всі не знають.

Приїзд жидів із СССР

Із СССР прибувають до Ізраїлю, майже щотижня транспорти жидів. У минулому році приблизно 3.000, а цьогорічне число буде далеко більше. Правда, це крапля у морі у порівнянні з числом 300.000, які покищо зголосилися на виїзд до Ізраїлю і ждуть на візи. Московський режим робить їм різні труднощі і вдалося йому вже розбити жидів на сіоністів і лібералів, які у більшості одні з одними не співпрацюють. Москалі беруть від жидів по 900 рублів за візи. Від деяких професійних людей вимагають навіть звороту за навчання. Виїжджаючи платять мінімально за їхнє залишене майно. Крім того, багатьох жидів звільнюють з праці після того, як вони подаються на виїзд із „раю". Зворушливим є факт, що дуже багато жидів, які не можуть одержати візи для цілої родини, приїжджають самі до Ізраїлю, залишаючи позаду свої родини. З Ізраїлю вони різними способами стараються спровадити своїх найближчих, хоч тільки деяким щасливцям це вдається. Ситуація, яка витворилася у СССР із постійним виїздом більшого числа жидів, сприяє усім поневоленим народам під московською займанщиною. Спротив поневолених народів, в тому числі жидівського, мусить таки тривожити кремлівських верховодів. Жиди в Ізраїлі горді, що їхні брати і сестри ставлять відкритий спротив московській імперії. У Тель-Авіві, між іншим існує „Союз за визволення жидів із СССР". Жидівська назва цього Союзу у скороченні „МАОЗ". Заходами цієї організації видається різного роду протимосковську літературу. Минулого року „МАОЗ" видав окремо „Репортаж із заповідника, імені Берії" Валентина Мороза, а у цьому році хоче видати „Серед снігів" та інші. Згадані видання появляються російською мовою.

Українсько-жидівські контакти

Якщо існують якісь контакти між деякими українськими середовищами і приватними людьми з однієї сторони та жидівськими організаціями і поодинокими людьми з другої сторони, то вони ще невеликі і повинні би поширитись. Жиди, маючи свою державу, інакше наставлені до нас і наших проблем, як це наші люди назагал уважають. Очевидно, що як у нас поділена опінія щодо жидів, це ж саме й у них. В Ізраїлі є багато щирих приятелів України. У Єрусалимі, наприклад, живе професор Гольдельман, член Уряду УНР, автор книжки „Жидівська автономія в Україні 1917-1920" та цілого ряду статтей на українські теми. У Тель-Авіві мешкає Говів Канаан, довголітній працівник найповажнішого жидівського часопису „Гаарєтц", який між іншим, мав дуже добрі зв'язки з нашим Великим Митрополитом Андреєм та багато інших. Перед війною пан Канаан писав про українсько-жидівські відносини і він заявив у розмові з нами, що можна б ще й тепер видрукувати ту працю.

Сотні жидів, які тепер живуть у Ізраїлі, перебували на засланні у Мордовських лагерях, пізнали там багатьох українських політв'язнів та мають найсвіжіші інформації про фермент в Україні. Мушу признатись, що власне ці люди ставились до мене з найбільшою щирістю і зрозумінням. Якщо можна б зібрати масу тих інформацій, спеціяльно прізвища якнайбільшої кількости українських політв'язнів та видати це окремою книжкою, то це був би для нас цінний документ. Українських політв'язнів жиди називають „Представниками українського незалежницького руху".

Я перевів інтерв'ю (і записав на магнетофонну стрічку) із впливовими жидами, які недавно повернулися із СССР. Між ними з адвокатом А. Ш., який сидів у одній камері концтабору з нашим Блаженнішим Кардиналом Кир Йосифом Сліпим, з майором Грішою Фейгіном, який був видатним старшиною совєтської армії (прибув до Ізраїлю у лютому цього року), з поручником Йосифом Шнайдером, Борисом Ольшанським та іншими. Варто було б теж, щоб українці, які переховували жидів за гітлерівських часів, писали про ці події і збирали подібні інформації від інших. Такі документи слід висилати до Інституту Жидівської Статистики у Єрусалимі „Яд Вашем", який перевіривши ці матеріяли, опублікує їх. Це може тільки допомогти у дальшій співпраці між українцями і жидами. Можливо, що така Організація, як СКВУ, мала б тут поважне поле до попису: нав'язання контактів з жидівськими організаціями. Поляки роблять це різними дорогами. Представники різних польських політичних угрупувань приїжджають на переговори з жидівськими організаціями. Польські мистецькі ансамблі і поодинокі артисти з Америки і Европи бодай двічі щороку виступають в Ізраїлі з своїми продукціями. Подібно роблять мадяри, не згадуючи про італійців і інших.

Москалі теж не тратять часу. У хатах жидів на столах лежать числа „Посеву" та інших видань НТС-у. Москалі ведуть свою пропаганду, без уваги на те, що однаково білі, як червоні були і є ворогами жидівського народу.

Бандура у Святій Землі

Як відомо, жиди захоплюються українськими співами і танцями, а тому, що не було танцюристів (хоч маестро Авраменко дещо вже навчив жидівських і арабських дітей) то Авраменко показував фільми про українські танці. На такий показ прийшло понад 190 осіб, хоч пора не була дуже пригожа. Більшість слухачів не бачили ніколи бандури. Вони щиро і тепло реагували на мої пісні та фільми маестра Авраменка. Після того виступу передано дві пісні через радіо „Ой пряду-пряду" Леонтовича та інструментальний уривок „Ґавоту" М. Лисенка. При тому згадано коротко про бандуру та моє перебування у Ізраїлі. Маестро Авраменко висвітлюванням своїх фільмів зробив добру роботу. Жиди побачили такі фільми: „Запорожець за Дунаєм", „Наталку Полтавку", „Тріюмф Українського Танку" й інші. Цією дорогою пороблено багато знайомства і приятелів між жидами. Крім того Авраменко придбав кілька нових коротких фільмів, як „Старовинні жидівські танці", „Шестиденна війна" та інші, які він думає висвіт-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРОТОКОЛ
З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 24-го ДО 28-го ТРАВНЯ 1971 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(1)

Перший день нарад

Понеділок, 24-го травня 1971 р.

Перша (рання) сесія

На основі 33-ої статті статуту УНСоюзу, впродовж днів 24-го до 28-го травня 1971 року, відбулися на Союзівці, Кергонксон, Н. Й. річні наради Головного Уряду УНСоюзу. В нарадах взяли участь усі члени Головного Уряду, тобто Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради, як також головний редактор органу УНСоюзу „Свобода", а саме:

Головний Екзекутивний Комітет: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника п-ні Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох та головний касир Петро Пуцило.

Головна Контрольна Комісія: мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Скальчук і д-р Михайло Данилюк.

Головна Рада: Василь Дідюк, Степан Гавриш, проф. Тарас Шмаґала, д-р Богдан Футей, інж. Анатолій Дорошенко, п-ні Анна Гарас, Дмитро Попадинець, Тарас Шпікула, д-р Анна Чопик, Володимир Запаранюк, проф. Мирон Куропась, мґр Мирослав Кальба, Євген Репета і Андрій Джула.

Головний редактор „Свободи", Антін Драґан.

В нарадах взяли участь також деякі почесні члени Головного Уряду УНС, а саме: д-р Володимир Ґалан, інж. Степан Куропась, п-і Марія Демидчук, Володимир Гірняк, Володимир Дідик і Іван Іванчук. Запрошені до участи почесні члени Роман Слободян, Дмитро Шмаґала та Микола Давискиба прислали свої привіти.

ПОКЛІН ПАТРОНОВІ УНСОЮЗУ ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ ТА ПОШАНУВАННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ ТА ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА В 100-РІЧЧЯ ЇХ НАРОДЖЕННЯ

Перед відкриттям нарад усі головні урядовці та почесні члени Головного Уряду вдалися під пам'ятник Тарасові Шевченкові роботи Олександра Архипенка у підніжжі якого пані-головні урядовці УНСоюзу, склали вінок квітів. Після цього усі відспівали „Заповіт".

Віддавши пошану патронові УНСоюзу, головні урядовці вдалися до великої залі „Веселки", прикрашеної портретами Лесі Українки і Василя Стефаника, де головний предсідник Йосип Лисогір згадав, що в цім році проходить сторіччя Лесі Українки і Василя Стефаника й попросив до слова заступницю гол. предсідника п-і М. Душник, яка прорецитувала уривок із віршу Л. Українки „І Ти колись боролась . . ." З черги головний контролер д-р Михайло Данилюк, вшановуючи сторіччя з дня народження Василя Стефаника, відчитав уривок з його твору „Сини".

I. Відкриття і прийняття порядку нарад

Після цього о год. 10.30 ранку головний предсідник Йосип Лисогір формально відкрив наради. Пошанувавши пам'ять померлих членів та склонивши голову перед світлою пам'ятю померлого Первоієрарха Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішого Митрополита Іоана Теодоровича, він привітав приявних та запропонував схвалити порядок нарад. Подаючи порядок нарад, запропонував, щоб дуже обмежити усні звіти з уваги на це, що звіти усіх головних урядовців були надруковані та раніше вже переслані усім учасникам нарад.

Заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк пропонує, щоб до програми нарад поставити, зараз після відкриття нарад, справу номінації і свячення двох єпископів Української Католицької Церкви, які мають відбутися завтра. Головний контролер д-р Іван Скальчук піддержує це внесення. Головний контролер д-р Михайло Данилюк спротивляється цьому, а заступник головного предсідника Володимир Сохан запропонував, щоб схвалити резолюцію, яка брала б за основу резолюцію з останньої Конвенції та піддержувала б резолюцію в цій справі УККА, а також, щоб вислати відповідну делеграму до Папи Павла Шостого, а її копію Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому. Після довшої дискусії, в якій взяли участь, крім вище згаданих, гол. касир Петро Пуцило, гол. радний Мирослав Кальба, головний предсідник Йосип Лисогір, головний контролер Іван Винник, головний контролер д-р Богдан Гнатюк, головна радна д-р Анна Чопик, головний радний Володимир Запаранюк, головний радний Богдан Футей та головний секретар Ярослав Падох, схвалено постановити запропоновану справу на порядок нарад та на внесення гол. контролера Івана Винника, піддержане гол. контролером д-ром Богданом Гнатюком, обрано комісію для обдумання справи і приготування відповідної резолюції, в складі: гол. редактор Антін Драґан, заступник гол. предсідника Володимир Сохан, головний контролер д-р І. Скальчук, заступник гол. предсідника Іван Телюк і головний контролер д-р Богдан Гнатюк.

Головний радний д-р Богдан Футей покликується на запропоновані ним резолюції, що були схвалені Головним Урядом в травні 1970 р. і пропонує, щоб, поза членами Екзекутиви та головами Головної Контрольної Комісії і Головної Ради, не було ніяких усних звітів, а й названі члени Головного Уряду мали б звітувати не більше як по 10 хвилин. Крім цього пропонує повний день нарад віддати на наради Комісій. Головні радні Мирон Куропась і Мирослав Кальба та голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик піддержують це внесення, яке однодушно схвалено. Внаслідок цього схвалено наступний порядок нарад:

1. Відкриття і прийняття порядку нарад
2. Справа свячень нових єпископів УКЦ та участи в них УНСоюзу
3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету:
   а) головного предсідника Йосипа Лисогора
   б) заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка
   в) заступника гол. предсідника на Канаду сенатора Павла Юзика
   г) заступниці гол. предсідника п-і Марії Душник
   ґ) заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана
   д) головного секретаря Ярослава Падоха
   е) головного касира Петра Пуцила
4. Звіт головного редактора Антона Драґана
5. Звіт голови Головної Контрольної Комісії мґра Івана Геврика
6. Звіт голови Головної Ради Василя Дідюка
7. Дискусія над звітами
8. Прийняття звітів
9. Звіти і пропозиції Комісій:
   а) Комісії для Публічних Зв'язків та Преси
   б) Комісії для Жіночих Справ
   в) Комісії для справ Молоді
   г) Комісії для справ Спорту
   ґ) Комісії для Канадійських Справ
   д) Комісії для Фінансових Справ
   е) Виховно-Дослідчого Комітету
   є) Культурної Комісії
   ж) Стипендійної Комісії (згодом додано ще звіт Організаційної Комісії).
10. Дискусія над звітами і пропозиціями Комісій та їх схвалення
11. Рекомендації членів Головного Екзекутивного Комітету і їх схвалення
12. Схвалення бюджету
13. Різні справи
14. Закриття нарад

На внесення головного радного Мирослава Кальби, піддержане головою Контрольної Комісії мґром Іваном Геврико прийнято цей порядок нарад однодушно.

ОБРАННЯ ПАРЛЯМЕНТАРИСТА

На внесення головного радного Мирослава Кальби, піддержане головним радним Василем Дідюком, однодушно схвалено іменувати головного радного адв. Богдана Футея парляментаристом та доручити йому слідкувати, щоб наради відбувалися згідно зі статутом та загально прийнятими і обов'язуючими парляментарними правилами нарад.

Тому, що Комісія обрана для обдумання справи свячення єпископів УКЦ та участи у них представників УНСоюзу не мала ще змоги обдумати справу та запропонувати резолюцію для схвалення Головним Урядом, відложено на пізніше другу точку нарад та приступлено до третьої точки, при чому провід нарад перебирає заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк.

3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

REPORT OF SUPREME PRESIDENT JOSEPH LESAWYER

Рік 1970-ий був знову успішним роком для Українського Народного Союзу. Ми встановили нові рекорди щодо загального членства, суми забезпечення, членських вкладок доходів з інвестицій, загальних прибутків з інвестицій, вартости грамот і надвишок. Наші виплати посмертного забезпечення були найвищими в нашій історії. Загальні виплати нашим членам і їхнім родинам насправді рівнялися сумі всіх членських внесків, зібраних впродовж року. Ці готівкові виплати охоплювали приблизно півтори мільйона дол. за зрілі грамоти, понад 400.000 дол. в дивідендах, чверть мільйона дол. виплати грошових зворотів і допомоги та понад 650.000 дол. посмертних виплат. Коли додамо до цих квот 369.000 дол. виданих, як нагороди секретарям чи організаторам, то виплати перевищили наш річний дохід з членських вкладок. Цей факт є прямим запереченням заввага, яку часто чуємо, що треба вмерти, щоб мати користь з забезпечення на життя.

Як у минулому, наш Союз був провідним в уділюванні забезпечення на життя українських родин за низьку ціну. На крайову чи місцеву мірку ми грали керівну ролю у фінансуванні та підтримуванні братських, розвагових і спортових дій, у сприянні освітнім програмам, релігійним організаціям та взагалі українській справі та в безперервній праці для добра кожного зокрема і всіх разом членів нашого Союзу і наших земляків у всьому світі.

Союз діяв в ділянці забезпечення у 29-ох стейтах і Дистрикті Колюмбії в ЗСА та в сімох провінціях Канади. У цьому році ми зліквідували наш Відділ у Вайомінгу, так, що тепер маємо Відділи тільки у 28-ох стейтах. Пенсильвенія залишається стейтом число один із своїми 112 Відділами з 17,800 членів. Ню Йорк стоїть на другому місці з 74 Відділами і 16.000 членами. Ню Джерзі є на третьому місці з 58 Відділами і 11,400 членами. Сім провінцій в Канаді мають разом 67 Відділів із 8.500 членами.

На 2,800,000 дол., зібраних із членських вкладок в минулому році, стейт Ню Йорк дав найбільшу суму 579.000 дол. Пенсильвенія була найближчою із сумою 482,000 дол., а після неї йшло Ню Джерзі з 373,000 дол. Канада принесла 481,000 дол.

У посмертних виплатах Ню Йорк стояв теж на першому місці з загальною сумою 574,000 дол. Канада дістала 233,000 дол. Найбільшу частину тих виплат становили зрілі грамоти.

Загальний погляд на темп нашого організаційного і фінансового поступу може дати порівняльна статистика років 1970 і 1969 та з двох останніх конвенційних років — 1970 і 1966.

	1970	1969	1966
Число Відділів	462	460	472
Нові зорганізовані члени	5,252	5,462	4,994
Загальне число членства	89,209	89,107	87,053
Активні члени	73,928	75,583	77,251
Нове забезпечення	$ 9,734,000	$ 10,108,000	$ 8,890,000
Цілість забезпечення	$133,000,000	$127,000,000	$109,000.000
Загальні активи	$ 35,805,000	$ 35,477,000	$ 32,159,000
Непризначена надвишка	$ 9,211,000	$ 9,000,000	$ 8,025,000
Дохід з членських внесків	$ 2,864,000	$ 2,813,000	$ 2,614,000
Відсотки від бондів	$ 1,138,000	$ 1,084,000	$ 804,000
Відсотки від морґеджів	$ 518,000	$ 505,000	$ 475,000
Відсотки від позик на грамоти	$ 20,700	$ 20,000	$ 19,000
Прибуток з інвестицій:			
Бонди в ЗСА	9,25%	8.08%	5.58%
Бонди в Канаді	9.00%	7.81%	6.24%
Прибуток з усіх інвестицій	4.61%	4.52%	4.09%
Вартість грамот	134.7 %	134.2 %	133.5 %
Смертність	54.71%	58.09%	59.2 %

Готівкові виплати членам

	1970	1969	1966
Посмертні виплати	$ 653,000	$ 670,000	$ 615,000
Виплати на зрілі грамоти	$ 1,491,000	$ 1,342,000	$ 593,000
Виплати з Запомогового Фонду	$ 33,000	$ 32,000	$ 44,000
Передчасні виплати	$ 226,000	$ 200,000	$ 180,000
Дивіденди	$ 411,000	$ 394,000	$ 380,000
Дивіденди членам понад 80 років	878	814	222
Нагороди секретарям і організаторам	$ 369,000	$ 313,000	$ 263,245

Організаційний Департамент

Вершком організаційної діяльности в 1970 році було зорганізування вісьмох нових Відділів, з яких 5 є в Західній Канаді. Цей надзвичайний організаційний осяг отримано в першу чергу завдяки заходам нашого віце-президента на Канаду, сенатора Павла Юзика, який відвідав 20 міст в Манітобі, Саскачевані й Альберті впродовж трьох тижнів минулого липня і серпня. Цей докладно зорганізований плян був детально виготовлений сенатором Юзиком у співпраці з колишнім канадійським директором Богданом Зоричом та головним радним Василем Дідюком і той плян переведено в життя гладко й успішно. Три з-поміж 5-ох нових Відділів зорганізував наш постійний організатор Володимир Гірняк, а два п. В. Дідюк, у безпосередньому висліді своєї подорожі. Пан Дідюк зорганізував також новий Відділ в Гемілтоні в Онтеріо. Останні два Відділи зорганізували в Дітройті, Мишиґен, наш почесний член Головного Уряду, п. Володимир Дідик і член Головного Уряду та постійний організатор Євген Репета.

Повне число зорганізованих членів і повна нова забезпека, закуплена у 1970 році, були нижчими, як у 1969 році, але все ж належали до кращих років. Нам допомогла передконвенційна членська кампанія, яка завжди сприяє більшій активності, як теж додаткові особи, додані до постійних і весь час працюючих організаторів. Перебрання одної канадійської організації з близько 300 членами також причинилось до значного пожвавлення нашої кампанії. Все ж, ми не осягнули цілі 6.000 нових членів, яку ми визначили були собі на початку року, і далі мали втрати в активному членстві однаково в дорослому ,як молодечому департаментах. Наші втрати в останньому році в активних членах на забезпечення на життя становили понад 2.000 членів. Придбання коло 400 членів в департаменті акцидентового забезпечення зменшило ту чисту втрату до приблизно 1.600 осіб у році. Від 1966 року втрати перевищували 3.000 активних членів.

Як у минулих роках — значне число Відділів не зорганізували ніяких нових членів, а багато наших великих Відділів зорганізували їх замало. Адміністраційні кошти органзаційного департаменту значно зросли і треба було побільшити персонал. На жаль, висліди нової діяльности не дотримували кроку новим видаткам. Щораз ясніше, що треба буде застосувати нові методи для винайдення джерел нового членства, у розробленні ідей наших теренових організаторів так, щоб це приносило більші користі.

Фінансовий Департамент

Останній рік був турботливим фінансовим роком, що його характеризували зріст доріжні, зріст безробіття, обниження активности в бизнесі, незвичайна змінливість відсоткової стопи і велика непевність економічної ситуації. Ці моменти заторкнули й наш Союз, проте ми все ж ступали вперед. Всі активи зросли на 300.000 дол., а надвишки резерв на 200.000 дол. Членські вкладки дали на 50.000 дол. більше, ані ж у 1969 році. Прихід з інвестицій зріс на близько 70.000 дол., а дохід з усіх інвестицій піднісся до 4.61% з 4.52% з 1969. Вартість наших грамот, або відношення активів до пасивів, зросло на пів відсотка до 134.7%.

Нові інвестиції зроблено у високовартісних бондах з прибутками від 9% до 9.58% у З'єднаних Стейтах та від 8¾% до 9½ у Канаді. Деякі морґеджові позички уділено на 8½. Позичкове договорення з нашою допоміжною установою, Українською Народною Корпорацією Міської Віднови, передбачає відсотки у висоті 10% річно. Ця допоміжна установа винна була нам на 31-го грудня 1970 р. 289,492.48 дол., з чого обраховано відсотки до тієї дати на 11,516.73 дол. Допоміжна організація використала позичені гроші на купно парцелі, гонорар архітектові і інші видатки.

The year 1970 was another successful year for the Ukrainian National Association. We established new records for total membership, insurance in force, membership dues, investment income, overall yield on investments, certificate valuations and surplus reserves. Our benefit payments were the highest in our history. The total paid to our members and their families in fact equaled the total amount of membership dues collected from them during the year. These cash payments included nearly $1½ million for matured endowment certificates, over $400,000 in dividends, a quarter of a million dollars in cash surrenders and indigent contributions and over $650,000 in death benefits. If we add to these sums the $369,000 in awards and commissions paid to secretaries and organizers, the payments exceeded our total annual income from membership dues. This fact is a direct contradiction of the often heard remarks that you have to die to benefit from life insurance.

As in the past our Association continued to lead the way in providing low-cost life insurance protection to Ukrainian families. Nationally and locally, we played key roles in financing and encouraging fraternal, recreational, and sport activities, supporting educational programs, religious institutions, and the Ukrainian cause, and working ceaslessly for the welfare of each and every member of our Association and for our kinsmen in all parts of the world.

Soyuz operated its insurance activities in 29 states and the District of Columbia in the United States and in seven provinces in Canada. This year we liquidated our Branch in Wyoming so that as of today we have branches in only 28 states. Pennsylvania remains our No. I state with 112 branches and 17,800 members. New York State is in second place with 74 branches and 16,600 members. New Jersey follows in third place with 59 branches and 11,400 members. The seven provinces in Canada have a total of 67 branches with 9,500 members.

Of the $2,800,000 collected in membership dues last year, New York State produced the largest amount or $579,000. Pennsylvania was next with $482,000, followed by New Jersey with $373,000. Canada produced $481,000.

In benefit payments, New York State also was first with a total of $574,000. Pennsylvania received $347,000 and New Jersey $287,000. Canada received $233,000. The bulk of these benefits were matured endowments.

A quick view of the rate of our organizational and financial progress can be obtained from comparing the statistics of 1970 with 1969 and of the last two Convention years, 1970 with 1966.

	1970	1969	1966
No. of Branches	462	460	472
New Members organized	5,252	5,462	4,994
Total membership	89,209	89,107	87,053
Active members	73,928	75,583	77,251
New Insurance in force	$ 9,734,000	$ 10,108,000	$ 8,890,000
Total insurance in force	$133,000,000	$127,000,000	$109,000.000
Total Assets	$ 35,805,000	$ 35,477,000	$ 32,159,000
Unassigned Surplus	$ 9,211,000	$ 9,000,000	$ 8,025,000
Income from Dues	$ 2,864,000	$ 2,813,000	$ 2,614,000
Bond Interest	$ 1,138,000	$ 1,084,000	$ 804,000
Mortgage interest	$ 518,000	$ 505,000	$ 475,000
Certificate loans interest	$ 20,700	$ 20,000	$ 19,000
Yield on new investments:			
Bonds in U.S.A.	9,25%	8.08%	5.58%
Bonds in Canada	9.00%	7.81%	6.24%
Yield on all investments	4.61%	4.52%	4.09%
Certificate valuation	134.7 %	134.2 %	133.5 %
Mortality rate	54.71%	58.09%	59.2 %

CASH BENEFITS PAID TO MEMBERS

	1970	1969	1966
Death benefits	$ 653,000	$ 670,000	$ 615,000
Matured Endowments	$ 1,491,000	$ 1,342,000	$ 593,000
Indigent Fund Payments	$ 33,000	$ 32,000	$ 44,000
Cash Surrenders	$ 226,000	$ 200,000	$ 180,000
Dividends	$ 411,000	$ 394,000	$ 380,000
Members over 80 paid full dividend	878	814	222
Secretaries and Organizers awards	$ 369,000	$ 313,000	$ 263,245

ORGANIZING DEPARTMENT

The highlight of organizing activity in 1970 was the establishment of nine new branches of which six are in Western Canada. This unusual organizing achievement was due primarily to the efforts of our Vice President for Canada, Senator Paul Yuzyk who visited twenty cities in Manitoba, Saskatchewan, and Alberta over a three week period last July and August. This particular organizing project was well-planned by Senator Yuzyk and with the cooperation of our former Canadian Director Bohdan Zorych and Supreme Advisor Wasyl Didiuk it was carried out smoothly and effectively. Three of the five new branches were organized by our field representative, Mr. Walter Hirniak and three by Mr. Didiuk as a direct result of this trip. Mr. Didiuk also organized a new branch in Hamilton, Ontario. The remaining two new branches were organized in Detroit, Michigan by our honorary Supreme Assembly member, Mr. Walter Didyk and our Supreme Assembly member and field representative, Mr. Eugene Repeta.

The total number of members organized and the total new insurance purchased in 1970 were lower than in 1969 but it was still one of our better years. We were helped by the pre-convention membership campaign which always generates more action and by the additions to the staff of full-time field representatives. The taking over of a Canadian benefit society with nearly 300 members also gave our campaign a substantial boost. However, we did not reach the goal of 6,000 new members that we had set as our goal at the beginning of the year and we continued to suffer losses in active membership in both the Adult and Juvenile departments. Our losses last year in active life insurance members totalled over 2000 members. A gain of about 400 members in the Accidental Death and Dismemberment Department reduced the net loss to approximately 1600 members for the year. Since 1966 such losses have exceeded 3000 active members.

As in previous years a substantial number of Branches did not organize any new members and many of our larger branches organized too few. Operating costs of the Organizing Department have increased considerably and new personnel has been added. However, the overall production of new business has not kept pace with the expenditures. It is more and more obvious that new methods will have to be adopted for locating prospective members, in following up leads and supervising field workers, and in training secretaries and organizers in more productive procedures.

FINANCIAL DEPARTMENT

Last year was a turbulent financial year marked by rising costs, increased unemployment, decreased business activity, unusual fluctuations in interest rates, and considerable economic uncertainty. Our Association was affected by these conditions but nevertheless we moved forward. Total assets increased by $330,000 and surplus reserves by $200,000. Membership dues were over $50,000 higher than in 1969. Investment income increased nearly $70,000 raising the yield on all investments to 4.61% from 4.52% in 1969. Our certificate valuation or the ratio of assets to liabilities rose by ½ point to 134.7%.

New investments were made in high grade bonds at yields ranging from 9% to 9⅝% in the United States and from 8¾% to 9½% in Canada. A few mortgage loans were made at rates up to 8½%. The loan agreement with our subsidiary, the Ukrainian National Urban Renewal Corporation, provides for interest at 10% per year. The subsidiary as of December 31, 1970 owed us $289,492,48 of which $11,516.73 was interest charged up to the same date. The subsidiary used the loan funds for the acquisition of the land, the payment of architect's fees, and other expenses.

(Продовження на стор. 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Продовження зі стор. 3-ої)

Відсотки на позички нашим членам на їх грамоти залишились на 4%. Адміністраційні видатки і кошти продажу зросли впродовж року. Адміністраційні видатки зросли на понад 60.000 дол. вище коштів з 1969 р. Головною причиною того зросту були вищі платні й винагороди, бенефіти для службовиків, і пенсійні кошти. Нагороди виплачені секретарям та організаторам зросли на більше, як 55.000 дол., хоча зорганізовано менше членів і продано меншу суму забезпечення. Частину підвищення коштів спричинив зріст на 1% винагород секретарям, схвалений останньою конвенцією. Виплати для „Свободи" були на 6.000 дол. вищими. Кошти на Конвенцію перевищили 240,000 дол., у порівнянні з сумою 187,000 дол. на конвенцію у 1966 році.

Впродовж року ми уневажнили кільна незаплачених морґеджових позичок, уділених на реальності в Ню Йорку, Трентоні і Чикаґо. Посілості в Чикаґо й Трентоні продано з невеликою втратою. Пробуємо позбутися будинків в Ню Йорку.

Ввесь рік ми мали проблеми з різними Відділами, що залягали з заплатою вкладок, як теж з несовісним сплачуванням морґеджових позичок. Наш фінансовий департамент застосовує суворіший підхід до таких випадків, згідно з дорученням від Контрольної Комісії.

Рекордовий Департамент

Рекордовий департамент працював цілий рік як найбільш ділово і справно. Членські документи і картотеки ведено у зразковому порядку. Нові аплікації переглядалось уважно, провірювано їх і оформлювано та висилано членські грамоти до Відділових секретарів на 12-го кожного місяця або й швидше. Негайно полагоджувано листування з Відділами. Просьби щодо інформації і вказівок від Відділів і організаторів підлягали детальному розглядові і наш віце-президент рекордовий секретар прикладав до них найбільше уваги.

Ми злагіднили наші обмеження щодо приймання аплікацій від мужчин у військовому віці, але дальше ставилися обережно щодо забезпечення на більшу суму і статусу таких аплікантів, обов'язаних до військової служби.

Ми вжили заходів, щоб вишколити секретарів у кращому веденні Відділів. Секретарі й організатори отримували згори виказн зрілих виплат та виплат на 20-тирічні грамоти, як пригадки, щоб вони поновно забезпечили своїх членів, поки ще дозріють їх грамоти.

Рекордовий департамент відповідальний за важливі статистичні дані, що їх включається до щорічних звідомлень, які йдуть до стейтових і провінційних департаментів забезпечення. Такий матеріял виготовлено цього року швидко і акуратно. Обраховано також дивіденди членам і приготовлено 70,000 чеків для цих членів. Висилка чеків зпізнилась щоправда у зв'язку з працею біля конвенції в травні мин. року.

„Союзівка"

Висліди діяльности нашої Союзівки не були такі добрі, як у минулому році. Загальні прибутки були нижчі приблизно на 400.00 дол. Прибутки з оплат за кімнати й харчі були дещо вищі, але приходи з бару, харчового прилавку та крамниці були нижчі.

Видатки на основні направи і новий виряд винесли 29,000 дол., або на 11,000 дол. більше, як в 1969 р. Кошти харчів, заробітних платень, напитків, пального, забезпечення й розвагових імпрез були також вищі. Загальні витрати на основні поліпшення і кошти діяльности були на 20,000 дол. вищі.

Весною минулого року Головна Канцелярія асиґнувала титулом зачету 20,000 дол. для Союзівки для покриття коштів відновлення „Захисту" (Аннексу)) і для закупу кухонного й іншого виряду. Ми закінчили рік із понад 26,000 долярів на банковому конті Союзівки і в підручній касі, але ж не змогли одержати назад зачету до головної каси, бо ж треба було грошей на покриття зимової діяльности.

Як це уже було подано у звіті для Головного Уряду у вересні минулого року, найголовнішим із поліпшень, що їх треба перевести, має бути інсталяція нової каналізаційної системи. Первісно обраховувано, що ця система коштуватиме яких 5,500 дол. Тепер виходить, що кошти будуть виносити близько до 20,000 долярів.

Під теперішній час фінансові вигляди на 1971 рік досить сприятливі. Наша весняна діяльність у травні і в червні буде кращою, як минулого року. Так же само були кращі, як у минулих роках, попередні замовлення кімнат на літній і осінний сезон.

„Свобода"

Постійне інформування наших членів і української громади про нашу діяльність і про те, що діється в нашій спільноті, є однією із найважливіших наших функцій. Видавання „Свободи" й „Українського Тижневика" і втримування друкарні вимагали з того погляду постійної пильної уваги і акуратного нагляду. Наша „Свобода" вдержувала в кожному відношенні своє становище, як провідного українського щоденника у світі. Іншою дуже важливою і вітальною здійсненою нами дією для українців у ЗСА і в інших країнах світу було видавання „Лікарського Довідника" д-ра Михайла Данилюка українською мовою і його ж брошур про наркотики, друкованих українською й англійськими мовами. Ми вдячні нашому Головному Контролерові за його цінний вклад для сучасного і майбутнього добра наших членів і всіх українців. Заплановано також видання інших брошур подібного змісту чи й на актуальні проблеми.

Знеохочуючим фактором в нашій видавничій ділянці є те, що кількість союзових передплатників „Свободи" зменшується кожного року. Це з'ясовує добре подана нижче порівняльна таблиця кількости передплатників за два останні роки:

(Продовження на стор. 5-ій)

REPORT OF SUPREME PRESIDENT JOSEPH LESAWYER

The interest that we charge on certificate loans to our members remained at 4%.

Operating expenses and sales costs went up during the year. Operating expenses were more than $60,000 higher than in 1969. The bulk of the increase was due to higher wages and salaries, employee's benefits, and pension costs. Awards and commissions paid to secretaries and organizers rose by more than $55,000 even though fewer members were organized and less new insurance sold. Part of this higher cost was due to the 1% increase in secretaries' awards which was approved by the last Convention. Advances to Svoboda were $6,000 higher. The Convention costs exceeded $240,000 as against the 1966 figure of $187,000.

During the year we foreclosed several defaulted mortgage loans on properties in New York City, Trenton, and Chicago. The Chicago and Trenton properties were sold at a small loss. We are attempting to dispose of New York buildings.

All year long we had problems with a number of late paying branches and delinquent mortgage loans. A firmer attitude towards these situations is being pursued by our Finance Department as recommended by the Auditing Board.

RECORDING DEPARTMENT

Throughout the entire year the Recording Department operated with maximum efficiency and promptness. Membership records were maintained in excellent order. New applications were carefully screened, evaluated and processed and membership certificates issued and mailed to Branch secretaries by the 12th of each month or earlier. Branch correspondence was handled promptly. Requests for information and guidance from Branches and organizers were processed in great detail and always given personal attention by our Vice-President and Recording Secretary.

We modified our restrictions on the acceptance of male applicants of military age but continued to exersize caution regarding higher amounts of insurance coverage and the draft status of such applicants.

Efforts were made to train secretaries in better record keeping. Secretaries and organizers were provided with advance lists of maturing endowment and 20 year payment certificates as a reminder to reinsure such members before their certificate matured.

The recording department is responsible for considerable statistics that are included in the annual reports that must be submitted to the State and Provincial insurance departments each year. Such material was prepared promptly and accurately last year. Dividends payable to members were also calculated and over 70,000 checks prepared for individual members. The actual mailing of the checks, however, was delayed because of the Convention activities last May.

SOYUZIVKA

The results of our Soyuzivka operations were not as favorable as in the previous year. Total income was lower by approximately $4000.00. Room and food receipts were slightly higher but the receipts from the bar, snack bar and the gift shop were lower.

Capital improvements and new equipment expenditures amounted to $29,000 or $11,000 more than in 1969. Food costs, wages, liquor, fuel, insurance and entertainment were also higher. Total disbursements for capital improvements and operating expenses were about $20,000 higher.

In the Spring of last year the Home Office advanced $20,000 to Soyuzivka to cover costs of improving the Annex building and to purchase kitchen and other equipment. We ended the year with over $26,000 in the Soyuzivka bank accounts and petty cash, but we did not return the advance to the Home Office accounts because the funds were needed to cover the winter operations.

As reported to the meeting of the Supreme Assembly last September, a major improvement that is pending is the installation of the new sewage system. Originally it was estimated that the system would cost about $5500. We now find that the cost will be closer to $20,000.

At this time of the year the financial outlook for 1971 appears to be favorable. Our spring business in May and June will be better than last year and reservations for the summer and fall are also better than in previous years.

SVOBODA

Keeping our members and our Ukrainian population informed about our activities and what is happening in our communities is one of our most important functions. The publishing of Svoboda and the Ukrainian Weekly and the operation of the printing shop, therefore, continued to demand constant alert and precise supervision. In every respect Svoboda maintained its position as the foremost Ukrainian daily newspaper in the world. Another very important and vital service performed for our Ukrainian people was the publication of Dr. Michael Danyluk's medical book in Ukrainian and his pamphlets in both Ukrainian and English on narcotics. We are grateful to our Supreme Auditor for this invaluable contribution to the present and future welfare of our members and all Ukrainians. Other pamphlets of similar nature on timely problems are being planned.

A discouraging factor with our publications is that the list of Soyuz subscribers to Svoboda decreases each year. The following comparison tells the story:

INCOME & DISBURSEMENTS ON PROPERTY IN KERHONKSON, N.Y. FOR 1970

	INCOME – DEPOSITS	DISBURSEMENTS
January	12113.37	19627.04
February	9892.90	14936.23
March	6976.59	12428.56
April	24961.92	13893.24
May	12763.77	17155.80
June	26582.50	24985.29
July	84654.13	69735.30
August	88179.77	61003.10
September	61674.72	77749.62
October	14430.84	22804.27
November	11347.75	21321.28
December	24132.45	16581.94
	377710.71	372206.67

INCOME	
Room & food	231862.60
Gift Shop	30685.13
Bar	59967.57
Snack Bar	15319.74
Miscellaneous	6820.98
	344656.02
Tax collected	11899.75
Total income	356555.77
Refunds	385.51
Check recovery	769.43
	357710.71
UNA loan	20000.00
	377710.71

DISBURSEMENTS

	Total	Capital Impr.	Furn. &Eq.	Hotel Exp.
food	63192 98			63192.98
bar	25648.67			25648.67
Snack bar	9503.11			9503.11
Gift Shop	22458.31			22458.31
Kitchen &Din	4481 07			4481.07
Housekeeping	15237 58			15237.58
Wages(net)	79906 55			79906.55
Tax on Wages	29051 99			29051.99
Electric, Gas,fuel	17659 09			17659.09
Maintenance Rep.	12185 69			12185.69
Exchange account	893 96			893.96
Real Est. Tax	15148 17			15148.17
Insurance Exp.	13253 90			13253.90
Transportation	3252.34			3252.34
Telephone	2036.86			2036.86
Office Supplies	2375.46			2375.46
Legal Exp.	1026 50			1026.50
Refund	2430.65			2430.65
Entertainment	9122 43			9122.43
Advertising	566 72			566.72
Bank Charges	6 46			6.46
Hospital Sick plan	1515.48			1515.48
Sales Tax	11903.62			11903.62
Capital Improvement	17143.01	17143,01		
Furniture & Equip.	12206.07		12206.07	
TOTAL:	372206 67	17143,01	12206.07	342857.59

Balance 31 December '69	18935.76
Petty Cash on hand	2000.00
Cancelled check#9922	20.00
Income for 1970	377710.71
TOTAL	398666.47
Disbursements for 1970	372206.67
Balance for December'70	26459.80

Bank Balance Dec. 1970	
Ellenville Natl Bk	16732.18
Kingston Trust Co.	7727.62
Total:	24459.80
Petty Cash	2000.00
Balance Dec. 31, 1970-	26459.80

Capital Improvement	17143.01
Furniture & Equip.	12206.07
Total:	29349.08
Hotel Expenses	342857.59
Total Disbursements	372206.67
Total Income	377710.71
Less Hotel Expenses	342857.59
Balance	34853.12
Less UNAloan	20000.00
Balnce to profit	14853.12
Total Income	377710.71
Total Expenses	372206.67
Balance	5504.04

S V O B O D A

Comparative Statement of Income and Disbursements
January 1 – December 31

INCOME	1969	1970	Diff.
Subscription : UNA Members	170,200.00	176.200.00	+ 6,000.00
Sale on Stands	5,029.73	5,417.21	+ 387.48
Individual	40,373.26	40,258.77	- 114.49
Books	6,310.45	20,820.46	+ 14,510.01
Advertising	73,423.84	75,567.41	+ 2,143.57
Printing	49,489.42	35,995.32	- 13,494.10
Cards and Calendars	260.48	227.26	- 33.22
Change of address	81.92	106.07	+ 24.15
Refund Electrical Consumption	810.00	660.00	- 150.00
Refund Postage	245.12	332.45	+ 87.33
Refund Telephone	74.35	163.80	+ 89.45
Almanacs	9,056.82	15,555.65	+ 6,498.83
Press Fund	4,576.46	3,831.72	- 744.74
Veselka Subscription	5,162.12	8,367.98	+ 3,205.86
New Jersey Sales Tax	85.58	242.40	+ 156.82
Miscellaneous	19,200.41	15,811.09	- 3,389.32
Total :	384,379.96	399.557.59	+ 15,177.63
Discount on Sales	- 2,724.59	- 2,536.35	+ 188.24
GRAND TOTAL :	381,655.37	397,021.24	+ 15,365.87

DISBURSEMENTS	1969	1970	Diff.
Payroll : Editorial	57,696.12	58,686.75	+ 990.63
Printing	115,207.51	124,262.89	+ 9,055.38
Office	32,547.70	35,822.28	+ 3,274.58
Correspondents	3,925.00	4,325.00	+ 400.00
Special Correspondents	4,860.00	5,954.00	+ 1,094.00
Veselka Correspondents	3,635.00	3,495.00	- 140.00
Postage	26,806.79	25,239.79	- 1,567.00
Material	79.663.27	72.144.96	- 7,518.31
Rent	13,000.00	11,000.00	- 2,000.00
Telephone	2,390.71	2,758.74	+ 368.03
Gas and Electric	3,826.94	3,489.65	- 337.29
Office Supplies	2,196.43	1,310.49	- 885.94
Office Expense	791.60	659.63	- 131.97
Printing Dept. Expense	1,758.95	1,864.47	+ 105.52
Parts and Repairs	2,813.06	3,595.74	+ 782.68
Books	1,769.04	2,529.52	+ 760.48
P.O. Box	32.00	32.00	–
Insurance	2,126.95	–	- 2,126.95
Taxes	11,067.18	11,691.61	+ 624.43
Commission	165.90	307.15	+ 141.25
Manuscript	843.43	4,395.00	+ 3,551.57
Newspaper	570.90	962.00	+ 391.10
Pension	1,116.00	10,293.00	+ 9,177.00
Donations	–	6.00	+ 6.00
Cards and Calendars	–	39.00	+ 39.00
New Jersey Sales Tax	85.58	312.34	+ 226.76
Miscellaneous	12,872.84	12,540.47	- 332.37
Total :	381.768.90	397.717.48	+ 15,948.58
Discount on Purchase	- 338.58	- 205.07	+ 133.51
GRAND TOTAL :	381,430.32	397.512.41	16,082.09

RECONCILIATION

	1969	1970	Diff.
Bank Balance 1/1	2,478.50	2,703.55	+ 225.05
Income 1 ye.	381.655.37	397.021.24	+ 15,365.87
Total :	384.133.87	399.724.79	+ 15,590.92
Disbursements 1 ye.	- 381,430.32	- 397.512.41	- 16,082.09
BANK BALANCE 12/31	2,703.55	2,212.38	- 491.17

INCOME		DISBURSEMENT	
Total plus	+ 33,291.74	Total plus	+ 31,121.92
Total minus	- 17,925.87	Total minus	- 15,039.83
Diff.	+ 15,365 87	Diff.	+ 16,082.09

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Продовження зі стор. 4-ої)

Передплатники „Свободи"

Платили місячно	1970	1969	Зменшення
65 ¢	10,691	11,218	— 527
50 ¢	57	71	— 14
30 ¢	1,480	1,629	— 149
	12,228	12,918	— 690

Передплатники „Українського Тижневика"

	592	536	+ 56

Порівняння прибутків і видатків за останніх два роки показує більш подрібно поступ або ж брак фінансового поступу у нашій видавничій і друкарській ділянці.

Із поданих у таблиці прибутків і видатків „Свободи" можна бачити, що УНСоюз вплатив для „Свободи" загальну суму 176,000 дол., або на 6,000 дол. більше, як в 1969 р. Ми сколектували приблизно 90.000 дол. від наших членів разом з їхніми вкладками, так, що треба було відвести балянс — понад 86.000 дол. із наших союзових фондів на покриття коштів наших публікацій.

Прибутки із передплат не-членів і з продажу на стендах були майже такі самі, як минулого року. Прибутки з оголошень збільшилися приблизно на 2,000 дол. Передплати на „Веселку" збільшилися на понад 3,000 дол. Вплати за календар альманах дали понад 6,000 дол. більше. Продаж книжок, головно завдяки книжці „Лікарському Довідникові" д-ра Данилюка збільшилася на понад 14,000 долярів.

Друкарські роботи зменшилися протягом року, що виявилося у зниженні прибутків друкарні на 13,000 дол. Менше грошей одержано також на Пресовий Фонд.

Видатки були прибдижно на 15,000 дол. вищі, як минулому році, головно з огляду на підвишку заробітних платень, як також на вищі забезпечення й пенсії службовців.

Минулого року ми признали три стипендії для студентів журналістики. Ми сплачували шкільні оплати або їх рівновартість для тих студентів, які погоджуються стати в нас на працю щонайменше на протяг п'яти років після закінчення їхніх студій. Ми задумуємо також затруднювати цих студентів в наших редакціях під час літніх вакацій.

Новий будинок УНСоюзу

Як це вже було подано у звіті під час нарад Гол. Уряду у вересні 1970 року, наша допоміжна установа Українська Народна Корпорація Міської Віднови, повним власником якої є УНС, завершила купівлю землі для нашого нового будинку на розі Монґомері, Ґрін і Рейлровд Евню в Джерзі Ситі, Н. Дж. Пляни будівлі приготовані нашими архітектами Юліяном К. Ястремським й Аполінарієм Осадцою. Дня 30 листопада 1970 р. названа наша допоміжна корпорація підписала листа із наміром увійти у будівельний контракт з фірмою Джове Мускареллі Інк. для збудування нового будинку за встановлену умовою ціну в сумі 9,160,000 дол. Започатковано будову на базі тимчасового договору у грудні 1970 року і будівельні роботи продовжуються. Формальний контракт будови підписано 18 березня 1971 р. В контракті передбачено закінчення будови на 31 травня 1972 року.

Наші архітекти повідомили нас, що під час розкопів для фундаментів виявлено неочікувану масу скали і це причиниться до додаткового збільшення коштів будови. Поінформовано нас також, що запляновані огрівання й охолоджування приведуть у висліді також до збільшення коштів будови.

Згідно з нашим листуванням, в додатку до наших власних трьох поверхів, три поверхи винайматиме Перший Національний Банк Джерзі. Договір щодо цього підписано на 15 років і чинш виноситиме 451,200 дол. річно, або ж у цілому 6,768,000 дол. Це набагато більше, як ми пропонували на наших нарадах у вересні 1970 року, тому, що площа до винайму більша від тієї, як була первісно вирахована.

Ми переговорюємо з одним нюйоркським брокером для нерухомостей, який має вигляди на винайміння двох поверхів. Нам передано пляни розташування приміщень на цих двох поверхах згідно з бажаннями сподіваних рентувальників і ми віримо, що ми зможемо ці бажання задовольнити. Сподіваємося підписати умову щодо цього винайму вже цього літа.

Інші брокери в Ню Йорку і в Ню Джерзі поінформували нас, що вони мають вигляди на винайміння одного або й більше поверхів. Маємо також дві установи у Джерзі Ситі, які заінтересовані у півтора поверхах. Переговори з ними ідуть далі. Одна із робітничих професійних спілок в Ню Йорку повідомила, що вона заінтересована у приміщеннях посмности 100,000 квадратових стіп, які займатимуть більше, як п'ять поверхів.

Ми плянуємо сфінансувати кошти нового будинку з допомогою постійної морґеджової позички в сумі 7,000.000 долярів і покриття решти коштів морґеджовою позичкою від УНСоюзу для допоміжної Корпорації Міської Віднови за десять відсотків річно. Українська Щаднича і Позичкова Асоціяція Філядельфії зобов'язалася уділити нам 7 (сім) мільйонів долярів першої морґеджової позички. Ми погодилися прийняти цю позичку, але все ще переговорюємо в справі відсоткової ставки за неї. Асоціяція вимагає дев'ять відсотків і ми пробуємо добитися нижчої ставки.

Загальні зауваження

Один із найважливіших проєктів, започаткованих будь-коли УНСоюзом, був завершений у 1970 році. Манускрипти для другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, передано всі минулого року Видавництву Торонтського Університету і книга вже надрукована й випущена у світ минулого місяця. Ми задоволені змістом і виглядом цього тому і ми вдячні усім тим, які допомогли здійснити це незвичайне і дуже цінне діло. Продаж цього тому поступає задовільно. Ми видали також другим накладом в кількості 2.000 примірників перш том цієї Енциклопедії.

Високошкільна Стипендійна Фундація, що її ми репрезентували, як виключний представник у продажу її стипендійних плянів, яка припинила восени 1969 року свою діяльність з огляду на нові урядові вимоги і приписи, об'єдналася з Канадійською Стипендійною Трестовою Фундацією. Тих, що підписалися на Стипендійну Фундацію Вищої Освіти, повідомлено про цю зміну і вони можуть продовжувати свої стипендійні пляни з новою компанією, або ж вимагати звороту грошей, вплачених згідно з первісними умовами. Як виглядає, нова компанія оферує свої стипендії на більш сприятливих умовах, як їх давала Високошкільна Стипендійна Фундація і ми переконані, що наші передплатники повинні продовжувати з нею їхні пляни для їхніх дітей.

Ми продовжували здійснювати стипендійну програму Українського Народного Союзу, уділюючи три стипендії в сумі 1,000, 600 і 400 долярів, разом в сумі 2.000 дол.

REPORT OF SUPREME PRESIDENT JOSEPH LESAWYER

SVOBODA SUBSCRIBERS

Monthly Charge	1970	1969	Decrease
65¢	10,691	11,218	— 527
50¢	57	71	— 14
30¢	1,480	1,629	— 149
	12,228	12,918	— 690
Ukrainian Weekly Subscribers	592	536	+ 56

A comparison of the income and disbursements for the past two years reveals in more detail the progress or lack of financial progress made by our publishing and printing department.

From the above figures we can see that Soyuz paid out a total of $176,000 to Svoboda, or $6,000 more than in 1969. We collect approximately $90,C00 from our members with their dues so that the balance of over $86.000 was contributed from our fraternal funds to cover the cost of our publications.

Income from sales to non-members and on stands was about the same as last year. Advertising income rose by approximately $2,000. Veselka subscriptions were over $3,000 higher. Receipts for the annual almanac increased by more than $6,000. Book sales, due mainly to Dr. Danyluk's medical book, rose by more than $14,000.

Printing jobs fell off during the year resulting in a decrease in printing income of $13,000. A smaller sum was received by the Press Fund.

Expenses were approximately $15,000 higher than in the previous year primarily because of wage increases and higher employee benefits and pensions.

Last year we granted three scholarships to students studying journalism. We are financing the tuition fees or their equivalent for these students with the agreement that they will enter our employ for a minimum of five years after they graduate. We also intend to have these students work in our editorial offices during their summer vacations.

NEW HEADQUARTERS BUILDING

As reported at the Supreme Assembly meeting in September, 1970 our wholly-owned subsidiary, the Ukrainian National Urban Renewal Corporation had completed the purchase of land for our new building at the corner of Montgomery, Greene, and Railroad Avenues, Jersey City, New Jersey and that building plans were being prepared by our architects, Julian K. Jastremsky and Apollinare Osadca. On November 30, 1970 our subsidiary corporation executed a letter of intent to enter into a building contract with Jos. L. Muscarelle Inc. for the construction of the new building for an agreed price of $9,610,000. Construction was started on the basis of the letter of intent in December, 1970 and is in progress. A formal contract for the construction was signed on March 18, 1971. The contract provides for completion of the construction by May 31, 1972.

Our architects have advised that the excavation work has revealed an unexpected amount of solid rock and this will add to the cost of construction. We have also been advised that revisions to the heating and air-conditioning systems resulting in more efficient controls will result in higher costs.

As of this writing we have, in addition to our own three floors, only three floors leased to the First Jersey National Bank. The agreement is for 15 years at a rental of $451,200 per year or a total rental of $6,768,000. This is higher than what was proposed at our meeting in September, 1970 because the rentable area per floor was more than we orginally calculated.

We are negotiating with a New York City real estate broker who has a prospect for two floors. Floor lay-out plans have been submitted to us as to the prospective tenant's requirements and we believe that we can satisfy the tenant. We are hoping that this deal will be closed this summer.

Other brokers in New York and New Jersey have indicated that they have prospects for one or more floors. We have two prospects with offices in Jersey City who are interested in 1½ floors. Negotiations are in progress. A New York City labor union has also indicated an interest in 100,000 square feet of space which would be more than 5 floors.

We are planning to finance the cost of the new building with a permanent mortgage loan in the amount of $7,000,000 and the balance of the cost by a mortgage loan from Soyuz to the subsidiary at an interest rate of 10% per year. We have a commitment from the Ukrainian Savings and Loan Association of Philadelphia for the $7,000,000 first mortgage loan. We have agreed to accept the commitment but are still discussing the interest rate. The Association has asked for 9% interest and we are trying to work out a lower rate.

GENERAL

One of the most important projects ever undertaken by Soyuz was completed in 1970. The manuscript for Volume II of Ukraine: A Concise Encyclopaedia, was delivered to the University of Toronto Press last year and the book was printed and released last month. We are pleased with the contents and the appearance of this volume and we are grateful to all those who made this most unusual and very valuable work a reality. The sale of this volume is progressing satisfactorily. We also reprinted 2000 copies of Volume I.

The Higher Education Scholarship Foundation which we represented as exclusive sales agent and which suspended operations in the fall of 1969 because of new governmental requirements and regulations has merged with the Canadian Scholarship Trust Foundation. The subscribers to the Higher Education Scholarship Foundation have been advised of this development and they can continue their scholarship plans with the new company or request a refund of their monies as provided by their original contracts. The new company appears to be offering more favorable scholarships than those projected by HESF and it is our considered opinion that our subscribers should continue their plans for their children.

The Ukrainian National Association scholarship program of granting three scholarships in the amount of $1000, $600, and $400, or a total of $2000 was continued.

Як і в минулих роках, ми брали участь у різних стейтових Братських Конґресах та в щорічній конвенції Крайового Братського Конґресу. Деяка кількість наших урядовців і членів були обрані до цих Братських Конґресів. Минулого року панна Анна Чопик була обрана на президента Братського Конґресу Нової Англії. Ця участь є дуже продуктивною, бо наші представники мають багато можливостей зустрічатися з експертами в ділянці братського життєвого забезпечення й обговорювати з ними скомпліковані проблеми, що з ними зустрічаються братські союзи.

Ми продовжували наші зустрічі з українськими союзами для вивчення можливостей ближчої співпраці і популяризації життєвого забезпечення серед українців у країнах нашого поселення, проте ж ці зустрічі не мали більших успіхів.

Висновки

Даючи огляд наших статистичних даних і нашої діяльности в 1970 році, думаю, що всі ми можемо погодитися на тому, що маємо сильну і здібну організацію, яка працювала успішно для добра українців і їхніх громад та осередків. Не зважаючи на досягнення, нам треба — як це ствердила Головна Контрольна Комісія у своїй заяві минулого місяця після перевірки наших справ — посилити нашу здібність і організаційний апарат, щоб іти далі і скоріше в приєднуванні нових членів. Головні контролери вважають кількість 100 000 членів за таку, що її можна досягнути в найближчому майбутньому. Ця цифра не є новою для нас, бо вона була згадувана вже майже десять років тому. Але, що є новим, то те, що ми маємо більший, сильніший і більш коштовний штаб і сьогодні пора його використати енергійно. Питання, як розгорнути таку динамічну організаційну програму, мало б бути головним завданням наших теперішніх річних нарад. Беручи за приклад минулий рік, сконцентруймо наші дискусії і дебати на знайдення найшвидших і найбільш корисних шляхів для досягнення нашої цілі в членській кампанії, що її так реально встановила наша Головна Контрольна Комісія.

As in previous years we participated in various State Fraternal Congresses and in the annual meeting of the National Fraternal Congress. A number of officers and members are officers in these State Congresses. Last year Miss Ann Chopek was elected the president of the New England Fraternal Congress. These participations are productive because our representatives have numerous opportunities of meeting experts in the field of fraternal life insurance and to discuss with them the complex problems that confront fraternal societies.

We continued to meet with our Ukrainian fraternals to explore possibilities of closer cooperation and the popularization of life insurance among Ukrainian people but these meetings have not met with much success.

CONCLUSION

In reviewing our 1970 statistics and activities, I believe, we can all agree that we have a powerful and capable organization that has worked effectively for the welfare of our Ukrainian people and the communities where they reside. Progress was made but as pointed out by the Auditing Committee in their statement last month after completing the audit of our affairs, we have the ability and the organizational apparatus to go much further and faster in of 100,000 members as reachable in the immediate future. This figure is not new to us for it was mentioned about organizing new members. The auditors suggested the goal ten years ago. But what is new is that we have a larger, stronger and more expensive organizing staff and now is the time to use it vigorously. How to launch such a dynamic organizing program should be the prime mission of this annual meeting. Using last year as a guide, let us concentrate our discussions and deliberations on the quickest and most profitable ways to reach the membership milestone so realistically put forth by our Supreme Auditing Committee.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

До свого раніше приготованого й надрукованого звіту головний предсідник додав, для заощадження часу на плянування майбутньої діяльности УНСоюзу, лише загальні завваги про потребу динамічного плянування та такого ж виконування винесених рішень, щоб збільшити УНСоюз числово і під оглядом майна та інших його цінностей, що й повинно бути головним предметом цьогорічних нарад Головного Уряду.

Після цього, перебравши провід нарад, головний предсідник покликує до додаткового звіту заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ПРОФ. ІВАНА ТЕЛЮКА

Складаючи звіт за перший рік моєї діяльности на відповідальному пості заступника головного предсідника УНС, уважаю потрібним у кількох реченях з'ясувати мої принципи, якими керуюсь у своїй праці. Мою плятформу я ширше розвинув у своїй статті, яка була друкована в „Трибуні УНСоюзу" дня 4 грудня 1970 р., тому тут підмічую лише деякі основні засаді:

Зроблю все що є корисним для нашої установи, а не те, що я можу зробити для даної установи...

— Не індивідуальна справедливість, а громадська справедливість може забезпечити правильний розвиток УНСоюзу.

Не ставлю собі за ціль творити неможливе, але зробити все можливе із узгляднениям ряду можливостей, — продовжуючи довголітній шлях Союзу, додаючи свою скромну цеглину до того „великого собору" — за словами Сверстюка, — „Бо хай вона в чім не досконала, перебудована і може застаріла, але вона єдиний храм і нам її добудувати..." Я поставив собі за завдання бути не лише заступником головного предсідника, тобто заступати його тоді, як він буде перешкоджений, але бути активним членом союзових органів та активним робітником нашої установи.

Керуючись такими мотивами, я старався на протязі першого року моєї праці держати якнайтісніший зв'язок не лише з Головним Екзекутивним Комітетом й Головним Урядом нашої установи, але вперше чергу, з цілим членством, і з кожним членом, який бажає собі співпраці, чи має які потреби і в яких я мав змогу допомогти.

Свою працю веду в двох напрямних: внутрішньо-організаційному і зовнішньо-пропагандивному. Будучи фаховою людиною в економічній ділянці, я зокрема приділяю увагу фінансовим справам УНС, як впровадження нової системи діловодства, інвестицій і фінансування будови нового приміщення. В цім напрямку, на кожному засіданні Екзекутиви, починаючи з 7 липня 1970 р. по теперішній час, я подавав свої поради, які в деяких випадках були прийняті, як напрямні праці УНС. В тих справах відвідував головну канцелярію поза регулярними засіданнями, зокрема в часі моїх вакацій, і перевів численні розмови з членами Екзекутиви, обговорюючи їх працю та взаємну співпрацю.

Важливою справою під теперішню пору є справа зовнішньої пропаганди Союзу, зокрема в той час, коли УНС поставив собі за гасло — „Лицем до молоді — в пошані до старших!"

В цім напрямку, знову використовуючи свій вакаційний час, з доручення Головного Екзекутивного Комітету, я відвідав 13 Відділів в Новій Англії, які в більшості є об'єднані в 3-ох округах: Бостон, Вунсакет і Лудлов. Ціллю відвідин 15 місцевостей було перевірення праці місцевих Відділів, дальша організаційна активність і полагодження деяких адміністраційних справ. Крім поладнання безпосередніх союзових справ, я старався скласти візити місцевим парохам та нав'язати зв'язок з громадськими діячами. В деяких місцевостях це були перші відвідини члена Екзекутивного Комітету УНС від багатьох років.

В часі минулорічної осінньої кампанії я брав участь в організаційних зборах Округ: Боффала, Рочестеру, Бостону і Ню Гейвену. Усюди моїм завданням було з'ясувати місію УНС та скріплювати енергію й відання союзових діячів для праці Союза.

Маючи спеціяльне зацікавлення нашою молоддю, а зокрема студентською, мені припала честь бути представником УНС на Монтреальському загальному студентському Конґресі Централі ЦЕСУС-а, де я мав змогу познайомитись з сучасними проблемами нашої студентської молоді в усіх країнах поселення української спільноти. Наша постійна допомога молоді це проминаюче завдання нашої установи. УНСоюз і вся наша спільнота дістануть від наших студентів стільки, скільки ми тепер, за час їх студій, дамо їм. При цій нагоді мушу згадати також про моє заінтересування Фондом Катедри Українознавства. Я перевів розмову з проводом Фонду, як також особисто відвідав Гарвардський Університет, де перевів розмову з проф. О. Пріцаком, щоб ближче познайомитись з цією великою справою, яку УНС піддержує.

Коли мова про молодь, до дня 22 січня ц. р. я брав участь у праці Виховно-Дослідного Комітету УНСоюзу. Живучи відносно недалеко Союзівки, перебував там кількаразово, зокрема в часі свята 4 липня та Дня Праці, де мав нагоду зустрічати союзових діячів та бути представником Екзекутиви в часі спортових змагань нашої молоді. У місяці листопаді брав участь в Конґресі братських організацій Нової Англії в Бостоні, де наша головна радна д-р Анна Чопик була вибрана президентом згаданого Конґресу. Поза УНСоюзом беру активну участь в ширшому громадському житті нашої української спільноти, бо часом тяжко розрізнити, де кінчається чисто союзова справа, а де починається громадська. Зокрема моїм зацікавленням є зв'язки з чужими політичними діячами, які є приятелями української справи. У минулорічній осінній виборчій кампанії я очолював стейтовий комітет для перевибору сенатора Т. Дадда і піддержував вибір стейтового сенатора Коннектикат Едварда Маркуса. В минулому жовтні м. р. я брав участь в Зїзді Братства Дивізійників в Боффало. Я є членом Контрольної Комісії Крайової Управи Братства Дивізійників; головою Рідної Школи при церкві св. Михайла в Ню Гейвені; заступником голови Відділу УККА в Ню Гейвені; членом Комітету за Патріярхальний Устрій в Ню Гейвені та ряду інших місцевих організацій.

На кінець хочу додати, що не забуваю найважливішої союзової справи — придбання нових членів — потрібних для постійного розвитку УНСоюзу. В 1970 році я придбав 25 нових членів.

Дещо про майбутнє.

Розглядаючи суспільно-економічне становище УНСоюзу, ми мусимо старатись про нашу мету 100,000 членів до слідуючої Конвенції!, щоб мати кращу базу для служби нашій громаді. Тому, як нововибраний член Екзекутиви, буду старатись виповнити новим змістом ідею союзової праці, яка тісно пов'язана з українським суспільним життям.

Не поділяю думки, що УНСоюз повинен бути всюди і керувати всім нашим життям, але він мас бути в найтіснішому зв'язку зі всіми ділянками нашого суспільного життя. Нашим завданням є об'єднати минуле з теперішнім, хоч це нелегка справа. УНСоюз має велику спадщину, але він мусить бути життєздатний в теперішній час. Надаймо йому новий зміст, — опертий на дусі часу, будьмо відповідальні за завтрішнє, виробім свою індивідуальність, щоб колись ми могли передати ідею УНСоюзу новому поколінні для кращого майбутнього.

До цього детального звіту проф. Телюк додав загальзавваги, які подавали головні напрямні, якими він керувався і має намір керуватися в своїй праці для української громади, а зокрема для Українського Народного Союзу.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА НА КАНАДУ СЕНАТОРА ПАВЛА ЮЗИКА

Будучи членом УНСоюзу від 1948-го року, я слідкував за його розвитком у Канаді й допомагав у творенні в степових провінціях перших Відділів у Вінніпезі й Саскатуні. Сьогодні маємо 67 Відділів УНС в усіх головних місцевостях Канади, де українці живуть більшою компактною масою. Існує ще багато українських околиць, в яких нема Відділів УНСоюзу, навіть ніяких українських організацій. Наш Союз представляється найбільшою українською організацією в Канаді, яка постійно розростається й перед яким стелиться надійна, творча будучність.

На 27-ій Конвенції я погодився на вибір на важливий пост заступника головного предсідника на Канаду тому, бо я вірю, що УНСоюз є авангардом у запомоговій, економічній й культурній праці для української спільноти в ЗСА і в Канаді та для українського народу взагалі. Коли велика більшість делегатів виявила довір'я до мене, я заявив, що у можливостях причинюся до дальшої розбудови Союзу в Канаді на базі загальної, непартійної організації, яка також апелювала б до нашої молоді, народженої на цьому континенті.

(Продовження на стор. 6-ій)

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА НА КАНАДУ СЕНАТОРА ПАВЛА ЮЗИКА

(Продовження зі стор. 5-ої)

Мій плян діяльности був одобрений Головним Екзекутивним Комітетом. Разом з головним предсідником п. Йосипом Лисогором, ми відбули автом інтенсивну поїздку по степових провінціях Манітоби, Саскачевану й Алберти, яка тривала 4 тижні, в липні й серпні 1970 року. Нам допомагали п. Богдан Зорич, директор Канадійської Канцелярії, п. Василь Дідюк, організатор і радний, й частинно п. Іван Геврик, головний контролер. Ми відвідали 21 місцевість, включно з Тондер Бей, Кенора і Содбурі в Онтаріо, де промовляли на зборах, говорили з провідними особами та виступали в радіо й телевізії. Хоча це була пора гарячих літніх днів, всетаки люди з'явилися, в деяких місцях навіть у великому числі. Виявилося, що існує поважне зацікавлення УНСоюзом. Всюди люди казали, що бракує пропаґанди та організаторської діяльности в Західній Канаді.

Результат поїздки був добрий. Зорганізовано 6 нових Відділів у таких місцевостях:
491 Летбритж, Алта. — 23 члени (В. Дідюк)
493 Норт Бетелфорд, Саск. — 35 членів (В. Гірняк)
505 Канора, Саск. — 35 членів (В. Гірняк)
403 Прінс Алберт, Саск. — 21 членів (В. Гірняк)
447 Томсон, Ман. 25 членів (В. Дідюк)
507 Келґарі, Алта. — 7 членів (В. Дідюк).

Організатор п. В. Дідюк оформив Відділ 416 у Гемілтоні з 20 членами. Разом створено 7 Відділів у цьому періоді. Треба згадати також, що поїздка допомогла здобути більше членів у старих Відділах, означаючи, що в степових провінціях праця пожвавилася загально. Про цю поїздку був докладний репортаж п. Дідюка у „Свободі".

У цей час виникла болюча справа з довголітнім організатором і директором Канадійської Канцелярії п. Б. Зоричем. Коли Головний Екзекутивний Комітет, у порозумінні з Канадійським Представництвом, пропонував йому нові умови організаторської праці, він їх відкинув, заявляючи, що він не бажає бути організатором, але покликався на резолюцію 27 Конвенції, що він має бути головно директором Кан. Канцелярії. Від 1 жовтня, 1970, п. Б. Зорич перестав бути на платні УНСоюзу. До кінця року ця справа не була остаточно поладнана. Ми заанґажували адвоката Романа Максимова як „чіф ейджента" в Канаді.

На підставі досвіду подаю наступні загальні завваги, які, вірю, допоможуть нам поширити ряди й діяльність УНСоюзу в Канаді:

1) Канадійське Представництво в складі пп. В. Дідюка, Ів. Геврика, Д. Попадинця й мене мусить мати засідання бодай 2 чи 3 рази на рік, щоб перевірити працю й встановити дальші пляни. Мусить бути секретар з приміщенням і поштовою скринкою в Торонті та бюджет для постійної реклями на українських радіових програмах і в українських часописах у Канаді.

2) Щоб притягнути в наші ряди українців, народжених у цій країні, які тепер творять поверх 80 відсотків нашого населення, треба знайти й заанґажувати організаторів, які знають їх психіку, та перфектно англійську мову й також українську. Відповідний підхід допоможе створити багато більше Відділів і збільшити число членства.

3) Треба постійно вести в Канаді пропаґанду, що УНСоюз не тільки асекураційна організація, але що він є великою братською установою, яка веде велику економічну й культурну діяльність й яка об'єднує всіх українців на цьому континенті, щоб зберегти нашу культурну субстанцію та стримати асиміляційний процес.

4) Ми переконалися, що багато секретарів й предсідників наших Відділів робить тільки „паперову" роботу й не робить старань, щоб контактуватися з людьми, щоб прихилили їх до УНСоюзу. Недіяльних секретарів і предсідників треба замінити такими, які з ентузіязмом працювали б для Союзу, народу й держави, в якій ми є громадянами. Особливо треба притягати нових людей та молодших до заряду і до комітетів, щоб праця все кипіла.

5) Головний секретар, який відповідає за організаційну ділянку, повинен реґулярно слідкувати за виконанням узгіднених кампаній організаторів і секретарів Відділів. Зараз маю на увазі Саскатун, Едмонтон, і Тондер Бей, де секретарі подали свої довші списки надійних членів, до яких вислано письма з моїм підписом, і літературу в вересні й жовтні. Головний секретар повинен переконатися бодай місячно скільки з тих осіб було сконтактовано і коли, а скільки стало членами УНСоюзу і чи треба подібних списків для секретарів інших Відділів. Деякі секретарі радили нам, що такі кампанії принесуть добрі висліди.

Звертаю особливу увагу на шкідливі поголоски, які кружляють серед членства і людей. Я часто чув і дальше чую, що в проводі й раді УНСоюзу ведеться непримирлива партійна боротьба за повну контролю. Таке говорення відбивається дуже зле на діяльність. УНСоюз не може бути доменою якогось одного угрупування. У братському Союзі місце для всіх національносвідомих людей різного партійного й релігійного переконання, в якому провадиться гармонійна творча праця для добра української спільноти. Наші змагання повинні бути для того, щоб постійно посилювати запомогову, економічну й культурну працю та здобувати якнайбільше членів і найкращих осіб до головного проводу й до проводу Відділів. Притягаймо нашу молодь й даваймо їй нагоду виховуватися в наших рядах на відповідальних провідників УНСоюзу і української спільноти. У дусі братерства, служби й співпраці — запорука нашого всебічного поступу й здійснення наших цілей і завдань.

До цього раніше надрукованого звіту сенатор Юзик додав характеристику й стан новозаложених Відділів у Канаді, підкреслюючи заходи для заложення дальших Відділів та підкріплення раніше заложених новими членами.

REPORT OF VICE PRESIDENT MARY DUSHNYCK

The activities of this officer for the seven months since the post-convention meeting of the UNA Supreme Assembly last September will be reported herein, with plans and recommendations for the development of the UNA and the enhancement of its image.

This officer was elected to the Executive Committee of the New York Fraternal Congress at its recent annual meeting, at which many constructive ideas were offerd to the participants.

In 1970 this officer organized 13 members. She took part in all meetings of the UNA New York District Committee, and as English-language press chairman submitted reports of each meeting to the Ukrainian Weekly.

She also participated in and reported on the organizational meetings of the districts of Allentown, Frackville (Pennsylvania Anthracite), New Haven and Pittsburgh, where many objectives were sought — more scholarships awarded, even if in lesser amounts than presently, in order to gain more goodwill for the UNA; more professional organizers and new secretaries; more secretary courses to be held; branches to be visited by UNA organizers and officers so they will not feel ignored or neglected; youth programs to engender its interest and participation in the UNA; Soyuzivka improvements and expansion; Soyuzivka rooms set aside for UNA members during spring and autumn weekends when organizations hold conventions and regional gatherings; send the English-language issues of Veselka to UNA secretaries for distribution to third and fourth generation Ukrainian American children to interest them in the UNA.

To ensure even better attendance at these meetings and promote closer ties among branches, interesting programs could be scheduled, brief refresher courses for secretaries held before meetings, and occasional guest speakers be invited from outside the area. This latter idea has proven itself, as there is always better attendance when a new guest speaker is scheduled for a district or branch meeting. Moreover, a UNA Day or Evening program or picnic is always desirable.

It was encouraging to see young people entering branches, especially in the smaller localities, as young secretaries and organizers are necessary to reach young people and have them enter UNA ranks.

At the organizational meeting of the UNA Jersey City-Bayonne District Committee, this officer presented the top woman organizer for 1970, Mrs. Kvitka Steciuk, with a plaque for organizing 50 members. Also, at the Newark District Committee meeting, this officer presented veteran secretary Mrs. Anna Hnatiuk with a plaque for placing third, with 34 members. Mrs. Luba Basko of Detroit won second place with 37 members.

It is gratifying to see our women organizers performing in stellar fashion, and we must recognize the efforts of Mesdames Sofia Kucy (28 members) and Anna Haras and Helen Olek (25 members each); also, Mesdames Stefania Bukshovana, Maria Sveryda, Stefania Kochy, Sofia Orikh, Stella Ryan, Helen Chornomaz, Vera Banit, Genevieve Zerebniak, Sofia Carpluk, Bohdana Siletska, Mary Shpikula and Stefania Stetsiw, who organized between 21 and 10 members — to them and all other UNA women secretaries and organizers, a deep bow for their dedication to Soyuz.

As UNA Vice President for Women, we were happy to see our UNA Women's Committee's recommendation implemented for plaques to be awarded the three top women organizers.

In response to the UNA Women's Committee notice in the Ukrainian Weekly for readers to write in for addresses of Ukrainian American servicemen abroad, this officer forwarded many lists of such addresses, with letters and Christmas cards being sent to Vietnam and elsewhere.

During the annual meeting the UNA Women's Committee, consisting of Mary Dushnyck, Anna Chopek, Anna Haras and Maria Demydchuk, wil discuss plans for its autumn program and tea to be held in New York City.

As secretary of the UNA Sports Committee, this officer had correspondence with chairman Andrew Jula, William Hussar, and other officers, individuals, and the Association of Ukrainian Sports Clubs in North America — USA and Canada regarding the UNA Bowling Tournament; she sent the latter applications and notices for distribution to its member clubs to participate in the tournament. What is now necessary is to get more youth interested in UNA sports — tennis, swimming, bowling, and perhaps the formation of other sports teams.

This officer attended all UNA Executive Committee meetings, the groundbreaking ceremonies for the new UNA building, and the memorial service and luncheon for Dmytro Halychyn, late UNA President; she represented the UNA at the 30th anniversary banquet of the Soyuz Ukrainok Ameryky New York Regional Council and attended the flag blessing ceremony of the Women's Auxiliary in NYC of the Organization for the Defense of Four Freedoms of Ukraine. In this connection it should be noted that the UNA Vice President for Women be given priority in representing the UNA at women's events.

She was active in many areas of community life, including the fall election campaigns during which she raised funds for the election of Ukrainian American candidates and worked for the election of candidates for the U.S. Senate, New York State Governor and the U.S. Congress.

RECOMMENDATIONS FOR UNA WOMEN'S ACTIVITIES:

This officer, as UNA Vice President for Women, proposes that in a revival of the spirit of Fraternalism, our women, as members of a benefit society, play a larger role for the mutual benefaction of our membership and the community. UNA women should strive to find a way to help the UNA reestablish its image of "Batko or Maty Soyuz." Special women's committees in branches and district committees could be formed to help the ill, the elderly, the destitute and indigent, and visit and aid the lonely and aged. As women, we ought to manifest concern for human worth and not ignore or forget the weak and the helpless — be they among us, in captive Ukraine, or in a prisoner of war camp. As women, we care — just as the whole free world cared when the defecting Lithuanian sailor was returned to the Communists.

UNA women should continue to distribute the UNA brochure on drug addiction by our Dr. Danyluk, which appears in Ukrainian and English, and later his newest one on alcoholism, soon to be published.

Our women should also stimulate interest among school children to participate in UNA cultural and sports programs to a greater degree.

Already proposed by this officer is a project for UNA women to participate in the environmental action to create a healthier life, if we are to survive. Articles in Svoboda and the Ukrainian Weekly will re-alert our readers to the threat of pollution, and concrete suggestions for housewives and families will be given, with a brochure eventually to be printed in Ukrainian on the subject. Also, free pamphlets in English will be sent to branches for distribution. Although much appears in the American press, still many of our readers and members do not read American papers, and Svoboda is their bible. "We need grassroots action while there is still some grass left."

GENERAL RECOMMENDATIONS:

To project and enhance the image of the UNA in the community, this officer proposes that a documentary film be produced depicting UNA life from the Atlantic to the Pacific and from northern Canada to sunny Florida and Texas. This is a project which could be initiated immediately, upon study by a committee, consisting of the whole executive committee, a controller, an advisor, the field organizers, the editor-in-chief and the Weekly editor. We believe this is vitally needed, as the Soyuzivka films cover but a limited area of UNA activities; it is time to embrace and include the greater segment of our Soyuz family and show the contributions of the UNA to its membership and the whole Ukrainian community.

Also recommended is a constructive youth activities program to help mold our youth into leaders of tomorrow.

It is recommended that a meaningful program for branches would be to contact local schools and libraries about their acquiring by purchase or donation both volumes of our Ukrainian Encyclopedia, as well as the reprint "Ukrainians Abroad" from the second volume, to help disseminate the truth about Ukraine among Americans.

This officer recommends that the UNA issue a wall calendar for 1972 or 1973 with a photo of the new UNA building and, perhaps, Soyuzivka. This is a form of advertising which is before the viewer every day of the year — unlike an almanac or book calendar which is on a shelf or covered by other books.

Also suggested are UNA seals or stickers with a facsimile of the new UNA building, to be issued when the structure is completed.

Besides UNA Days and picnics, we should revive branch and district UNA Christmas parties, with gifts for children; also, taking youngsters to Ukrainian programs such as the Kuban Cossacks, the ballet, the Bandurists, folk dancing and sports events.

Finally, we could consider a system of special awards to branches and districts which are successful achievers in special projects — this in addition to the organizational awards.

**

Challenging and significant programs must be undertaken and implemented by the UNA to help stimulate the membership to greater activity for the development of our organization, if it is to continue to grow and prosper during the years to come.

Збираючи разом свій звіт та зокрема свої рекомендації на майбутнє п-і М. Душник підкреслила конечність у новому періоді праці звернутися найбільш активно до молоді і жіноцтва, які можуть і повинні оживити, поглибити і зміцнити працю УНСоюзу.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Цьогорічний звіт подаю в короткій формі, залишаючи лише таблиці статистики членства в приблизно подібній величині та формі, як це було в минулих роках. Роблю це згідно з рекомендацією нашого попереднього засідання Головного Уряду та в переконанні, що наші звіти із підсумками праці та висновками мають служити не лише як хроніка пророблено, або незакінченої праці, але теж радше як аналіза для кращого плянування нашої праці в майбутньому із введенням в ній змін, потрібних для кращого росту і поступу нашої установи.

Впродовж минулого конвенційного періоду вичислив я у звіті свої обов'язки та ділянки праці Рекордового Відділу, яким я кермую. Вірю, що так члени Головного Уряду, як і союзові діячі, а зокрема відділові секретарі та організатори, вже знають з минулого досвіду, які ділянки праці належать до мене та нашого Рекордового Відділу. Тому тут тільки обмежуся до ствердження, що наш „тім" в Рекордовому Відділі старався виконувати якнайкраще всі ці праці забезпеченевої служби членству та обслуги секретарів і організаторів, та що ми мали дуже гарну і продуктивну співпрацю у всіх цих ділянках нашого діловодства із відділовими секретарями та організаторами. Це і доказує, що союзовий дух братерської співпраці дальше живий серед наших діячів, та що нашими спільними силами ми могли доконати неодного і напевно зможемо здійснити ще більше плянів для добра нашого членства і цілого нашого народу, коли матимемо ще більші матеріяльні та людські ресурси в УНСоюзі.

Так відносно нашого вузького „тіму" в Рекордовому Відділі, як і ширшого, до якого належать секретарі відділів та організатори, можна повторити твердження з одного з моїх попередніх звітів, що всі ми з кожним роком стаємо на один рік старшими, але і на один рік багатшими у досвід в нашій союзовій праці. Треба тут однак підкреслити той факт, що з кожним роком ми таки стаємо на один рік старшими, та що нам треба подбати про наших наслідників, які мали б кожного із нас колись заступити на наших союзових постах. Це відноситься не лише до старших віком союзових діячів, але й до таких як я у середньому віці. Бо нікому з нас не відомо, коли прийдеться нашим наступникам перебирати наші пости із часто досить складними обов'язками. Тому ми не можемо легковажити собі цієї справи, яка є найбільше важливою для дальшого існування і вітальности нашого УНСоюзу. Бо нашим незаперечним першим завданням у плянуванні майбутності УНСоюзу є придбання і включення до наших рядів якнайбільше нових і молодих союзових працівників та діячів.

Забезпеченева служба членам і обслуга секретарів та організаторів

У звітовому році ми поборювали в Рекордовому Відділі неодну затяжну кризу, коли бракувало в нашому „тімі" по дві, а то й по три особи, які довше нездужали, чи навіть проходили операції і т. п. За виконання в такому неповному складі всіх наших реченцевих праць належиться цьому нашому „тімові" признання, бо кожний його член - службовик докладав всіх старань, щоб ці пильні праці, на виконання яких чекали кожного місяця наші члени і секретарі відділів, були закінчені на час. Може в терені й не було відомим те, як важко приходилось нам додержатись цих реченців і доставити нашим союзовцям в терені всі потрібні їм виказн членів, грамоти, повідомлення про платність вкладок, листи та посвідчення для власників виплачених грамот, зміни в забезпеченевих плянах членів, в тому й зміни імен, прізвищ і спадкоємців, відзнаки й платничі книжечки для нових членів, аплікації на виплати допомог і посмертні листи, аплікації на грошові звороти та на зміни кляси забезпечення, виплати організаторських винагород, дивіденди, та все пильне листування із секретарями, організаторами і членами. Ми старалися і потім раділи, що ці праці були виконані своєчасно і якнайбільше совісно, всупереч різним кризам, які існували в нашому неповному складі службовиків Рекордового Відділу.

В конвенційному році, крім наших постійних обов'язків, мали ми велике навантаження працями над підготовкою до нашої Конвенції. Це було проголошення Конвенції, обчислювання активного членства для устійнення управнення відділів до відповідного числа делеґатів, друк і висилка повновластей делеґатів і їх заступників, а потім перевірка цих повновластей і предложення їх до апробати Екзекутиви та Верифікаційної Комісії Конвенції. Особливо багато праці вимагало пильне листування і поміч меншим відділам в їх стараннях об'єднатися для вибору спільних делеґатів. Всі ці праці були виконані скоро і справно, доказом чого може послужити факт, що хоч активне членство між двома Конвенціями не зросло, то число делеґатів на нашій останній Конвенції було найбільшим досі.

У звітовому році мали ми значно більше кореспонденції із секретарями та організаторами у зв'язку із підготовкою Конвенції, але також з поодинокими членами у зв'язку із закінченням платности їхніх вкладок за виплачені грамоти кляс Р, число яких у 1970 році було рекордовим. Помимо наших старань і переконувань індивідуальними листами, ми втратили в минулому році більше членів, як у попередніх роках, через передчасне згрошевлювання грамот, і то власне чимало тих виплачених грамот кляси Р-20, власники яких сподівалися отримати виплати повних сум вивінування, хоч вплатили вони вкладками часто лише половину суми забезпечення їхніх грамот.

Багато уваги присвятили ми у звітовому році дальшим студіям механізації праці в Головній Канцелярії через закуп, або винайм бюрових машин декількох різних фірм. Ще дальше в цій справі ми не зробили остаточного рішення, (яке, до речі, можна б пов'язати із перепроваджуванням Головної Канцелярії до нового будинку), тільки тому, що стоїмо перед трудним питанням, чи оплатиться нам певне приспішення виконання ряду праць і то не завжди надто пильних, за високу ціну закупу, або винайму цих нових машин. Введення нових бюрових машин в установі величини УНСоюзу може не зменшити, але значно збільшити кошти нашого діловодства, і тому нам треба докладно зважити всі позитиви і неґативи такої механізації. Про дальший хід цих справ ми будемо Вас своєчасно інформувати.

Про потребу більших приміщень для нашої Головної Канцелярії ми вже згадували в попередніх звітах, як про таку, що в коротці буде вже розв'язана через закінчення побудови нашого нового будинку. Із закінченням будови і цим самим з набуттям відповідного приміщення для Головної Канцелярії можна буде теж пробувати розв'язати справу збільшення неповного складу службовиків нашого Рекордового Відділу та почати працювати над вишколенням нарибку, так потрібного для запевнення теж у майбутньому якнайбільше продуктивного і фахового діловодства Головної Канцелярії.

Вдержування документів — рекордів і статистики членства

Одною із основних ділянок праці Рекордового Відділу є виготовлювання, оформлювання і зберігання всіх документів забезпечення наших членів. До цього теж належить вдержування цілого ряду картотек членства. На підставі веденої постійно статистики руху і стану членства, так в картотеках IBM, як і в книгах, виготовлено подані у цьому звіті таблиці із повним оглядом руху членства за звітовий рік та стану членства з кінцем 1970 року. Аналіза цих таблиць дає не лише докладний огляд пройденого в минулому році шляху, але і погляд на майбутнє УНСоюзу, яке залежне від належного використання нашого знання та досвіду і спроможностей для дальшого росту та розбудови УНСоюзу.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1970 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грамоти	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1970	23,279	48,670	3,634	75,583
Нові члени	1,206	3,365	681	5,252
Р а з о м:	24,485	52,035	4,315	80,835
Втрати членства:				
Суспензи	114	276	250	640
Грошові звороти	317	580	—	897
Виплати Е грамот	939	1,287	—	2,226
Сплачені вкладки Р грамот	492	1,633	—	2,125
Посмертні виплати	16	854	2	872
Інші втрати	102	45	—	147
Перехід з деп. молоді до дорослих	72	72	—	—
Стан активних членів з 31-го грудня 1970	22,433	47,432	4,063	73,928
Прибуток, або втрата за 1970 рік	—846	— 1,238	+ 429	— 1,655

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Виплати Е грамот	Сплачені вкл. Р грамот	Посмертні виплати
1961	4,830	661	803	605	762	673
1962	4,093	782	806	625	857	654
1963	4,446	876	769	757	838	693
1964	4,398	647	751	999	1.049	747
1965	4,896	684	775	889	754	714
1966	4,994	841	770	873	792	802
1967	4.400	888	617	786	999	843
1968	3.872	884	726	1,060	1.136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
Разом	46,843	7,261	7,695	10,868	11,410	7,746

НОВІ ЧЛЕНИ 1969 І 1970 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1969		1970	
	Число членів	Їх сума забезбечення	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	1.387	$ 1,677,000	1.206	$ 1,529,500
Дорослі	3,495	5,531,000	3.365	4,800,400
Акцидентові грамоти	580	2,900,000	681	3,405,000
Р а з о м:	5,462	$ 10,108,000	5,252	$ 9,734,900

НОВІ ЧЛЕНИ, ЧИСЛА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезп.
1961	4.830	$ 4,700,000	$ 975
1962	4,093	4,014,000	980
1963	4,446	8,894,000	2,000
1964	4,398	8,573,000	1,950
1965	4,896	8,012,000	1,636
1966	4.994	8.893,600	1.780
1967	4,400	8,032,000	1,825
1968	3,872	7,180,500	1,855
1969	5.462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663

(Продовження буде)

Будова православної церкви на „Верховині"

Будівельний Комітет православної церкви св. апостолів Петра і Павла на Верховині на засіданні 21-го березня ц. р. ухвалив ряд актуальних справ щодо будови церкви, а зокрема: визначив день посвячення площі під будову храму, в неділю 11-го липня ц. р.

День посвячення, без сумніву буде нашим загальним святом. Загальним, бо православна церква, побудована на оселі Українського Робітничого Союзу Верховині, задовольнятиме релігійні відправи й духовні потреби православних родин, які стало живуть в Глен Спей, й тих сотень гостей Верховини, що приїжджають на відпочинок з різних місцевостей ЗСА і Канади.

Віримо, що на посвячення площі, 11-го липня, масово прибудуть наші побожні земляки, щоб цим заманіфестувати зрозуміння й підтримку, під всебічним оглядом необхідної й конечної побудови, православного храму. З особливо сердечним закликом звертаємось до нашої зорганізованої молоді взяти якнайчисленнішу участь в урочистостях посвячення площі.

Кам'яна, п'ятибанна православна церква на Верховині, це проєкт мисткині-малярки Надії Сомко, в дещо змодернізованому стилі козацького барокко.

Православні українці ЗСА й Канади мають всі спроможності, без особливих труднощів побудувати церкву на Верховині. Лише УРСоюз має понад десять тисяч членів, не враховуючи нечленів, що також відпочивають на Верховині.

Признання й подяка жертводавцям доброї волі, що щедрими пожертвами й моральною підтримкою допоможуть побудувати, за словами письменника Л. Полтави „Красуню-церкву" в стилі козацького барокко.

Нищення окупантом на рідних землях наших національних скарбів — церковної архітектури — зобов'язує всіх нас залишити на вічну пам'ять грядучим поколінням взірець церковного будівництва на Україні.

На звернення Будівельного Комітету в українській пресі ЗСА й Канади та на понад тисячу розісланих проєктів церкви із закликом надсилати пожертви на побудову храму, — відізвались, складаючи пожертви, кілька сотень людей доброї волі, а серед них і українці-католики склали поважну суму на фонд будови православної церкви. 30 дол. склала одна пані римо-католицького віровизнання.

Серед нашої православної молоді багато є інженерів, лікарів, правників і взагалі різного роду фахівців, що можуть допомогти будові храму, але на звернення Будівельного Комітету дотепер склала пожертви невелика кількість молоді. Церква є і вічно буде тим ґрунтом, який вирощує ідеал людини — християнські чесноти. Дозволю пригадати дорогим землякам народне прислів'я: „Двічі дає той, хто раніше дає".

А. Манойло

На Пленумі композиторів у Москві визнано найкращим український твір

Київ. — У Москві відбувся Пленум Спілки Композиторів СССР, що має свої філії у „республіках". Пленум був присвячений музично-вокальній творчості молодих композиторів, і на ньому, крім доповідачів, виступали молоді композитори й виконавці з різних частин СССР. Найбільшу увагу й захоплення викликав серед присутніх вперше виконаний „Скрипковий концерт" українського композитора Мирослава Скорика, із Львова. За вістками в пресі, український композитор зумів поєднати в тому творі „музичні народні традиції з новаторством". Кандидат мистецтвознавства Ю. Атанавічус із Литовської ССР сказав на Пленумі, що таке поєднання робить твір „зрозумілим для всіх" та що воно є „найбільш перспективним для розвитку музики братніх республік на найближчі роки". Учасники Пленуму заслухали чимало нових творів російських, вірменських, грузинських, білоруських та ін. композиторів, але „Скрипковий концерт" М. Скорика був сприйнятий, як найкращий твір. З молодих композиторів, які прибули з УССР, виконували також уривки з кантати „Червона Калина" Людмили Дичко, побудованої на мотивах старих українських пісень, демонструвався рисований фільм з музикою Володимира Губи, виконано Токатту В. Філіпенка та декілька пісень, переважно на совєтську тематику, О. Красотова, В. Золотухіна, В. Тилика й ін.

ПРОТИ ВТРУЧУВАННЯ МОСКОВСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ У СПРАВИ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кої патріярхії, Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців апелює до всіх Церков у світі засудити нехристиянську практику Російської Православної Церкви та відмовитися від будь-яких зв'язків та контактів з її керівництвом.

Водночас, Секретаріят СКВУ звертається з закликом до всього українського суспільства за межами України без уваги на його церковну приналежність, дати належну відсіч московським імперіялістичним плянам, які совєтський режим плянує здійснити з допомогою Московської патріярхії, що знаходиться в засягу його впливів та повної контролі і є його догідним та слухняним знаряддям.

Українські Церкви мають право на власне вільне організаційне життя та на незалежне існування і розвиток на українських землях і за межами України у всіх тих країнах, де є українські поселення, і ніякий посторонній чинник, а Московська патріярхія зокрема, не має ніякого права втручатися у внутрішні справи цієї чи іншої української Церкви: православної, католицької, чи протестантських.

Українське суспільство за межами України стоїть на засадах автокефалії Української Православної Церкви, помісности Української Католицької Церкви та незалежности українських протестантських Церков і громад, та буде всіма силами і засобами протиставитися намаганням з будь-якої сторони нарушувати права наших Церков.

Ню Йорк, 18 червня 1971 р.

Президія
Секретаріяту Світового
Конґресу Вільних Українців

Доповідь д-ра Ю. Бойка про Лесю Українку в Парижі

Для відзначення 100-річчя з дня народження Лесі Українки Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі відбуло сесію в Парижі, 28-го травня 1971 р., на якій Юрій Бойко, професор Мюнхенського Університету і Українського Вільного Університету прочитав доповідь на тему: „Леся Українка у пошуках стилю".

Наукову сесію відкрив професор д-р Володимир Кубійович, голова европейського НТШ, представляючи паризькій публіці шановного доповідача, дійсного члена НТШ.

У своїй доповіді проф. Ю. Бойко відзначив, що основною сучасною проблемою вивчення творчости Лесі Українки є достежити, що собою являє Леся Українка як мистець, іншими словами ідеться про відтворення її мистецького шляху на тлі духовости її часу.

На початку творчости Лесі Українки пануючим напрямом літератури в Західній Европі був так званий модернізм, спільна назва для багатьох літературних унапрямлень. Модернізм був поборюваний у Західній Европі більше консервативними письменниками, які його називали декадентством (від декадансу — занепад). Не менше модернізм був поборюваний на Україні, а Леся Українка, що виступала на захист початкових виявів модернізму в творчості Ольги Кобилянської („Украинские писатели на Буковине") і об'єктом глузливої і злобної критики з боку народницького табору, особливо несправедливо її скритикував Сергій Єфремов на сторінках „Киевской Старины".

Ядром так званого модернізму під літературознавчим аспектом треба вважати символізм, провідним його духом був Моріс Метерлінк, що мав великий вплив на творчість Лесі Українки, особливо це відчувається в „Лісовій Пісні".

У наступну розвиткову фазу свого таланту Леся Українка користалася більше з панівного — головне у німецькій літературі неоромантизму, своєрідним представником якого був Гавптман в його драмі „Затоплений дзвін". На думку доповідача, неоромантизм знаменує є я поряд інших особливостей, які він переймає від романтизму, головне волюнтаризмом і енергетизмом, що дає себе відчути й в філософії Ніцше та Ернеста Маха. Професор Ю. Бойко відкидає всякі твердження про реалізм Лесі Українки й на підставі цитат з її творчости, доводить її ідеалістичне наставлення з висуненням культу вольовости, сили активности, індивідуалізму та використання леґенд.

У третій період своєї діяльности, що охоплює переважно драматичні твори, Леся Українка стає рупором такого рідкого в українській літературі, енерґетизму і волюнтаризму, що виражається у неї остаточною ідеєю одержимости Україною, небувалою силою і захопленням якою переймається сучасне молоде українське покоління (Валентин Мороз).

Доповідач аналізував творчість Лесі Українки на тлі тогочасної світової літератури, вказуючи на її ґрунтовне знання всіх літературних процесів західньої Европи. Доповідь проф. Ю. Бойка витримана на високому науково-дослідчому рівні, захоплювала присутніх глибиною і ясністю змісту та досконалою формою.

Бажанням є, щоб ця доповідь була надрукована, вона напевно стане цінним дослідчим вкладом на відтинку сучасного вивчення творчости Лесі Українки.

Н. Н.

ЛІТНІ КУРСИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Торонто. — При Українському Інституті св. Володимира відкриваються літні курси української мови, що триватимуть від 2-го до 28-го серпня. Приймають дітей від 12 років і молодь, які не знають, або слабо володіють українською мовою. Увесь курс, включно із спанням і харчуванням, коштує 150 долярів. Курсанти будуть вчитися за методою Чилтона і Дідьє, себто за звуково-слуховою методою, з допомогою різних приладів. Курсанти будуть поділені на відповідні категорії. Адреса Інституту св. Володимира: 620 Спадина евню в Торонто, телефон 932-3318.

Українська Балетна Студія закінчила перший рік навчання

Ню Йорк. — Українська Балетна Студія під керівництвом фахової виховательки-балерини п-і Ольги Ковальчук-Івасівки, створена рік тому в Озон Парку в районі Ню Йорку, Квінсі, закінчила навчальний рік у понеділок 21 червня 1971 р. показом умінь і прогресу в навчанні своєї першої одинадцятки учнів і студентів. Кілька десятків батьків-матерів та гостей оплескували виступи маленьких і старших учнів, а в кінці батьки піднесли керівниці Студії на знак вдячности за видатну працю подарунок — велику емалію К. Шонка-Русича під назвою „Грибки". Балетна Студія на Квінсі постала заходами відомої молодої солістки п-і Валентини Жили-Наливайко, котра, як молода мати, була зацікавлена, щоб українські діти в тому районі міста мали нагоду не лише відвідувати Школу Українознавства при церкві св. Покрови, чи вивчати гру на фортепіяні, а вивчати й балет: першою ученицею в новоствореній Студії стала її донечка Катеринка, відмінниця навчання в американській школі і в Школі Українознавства. Акомпаніює в Студії на фортепіяні до вправ відома із „Союзівки" п-і Ірена Біскуп. Одинадцятеро дітей, переважно дівчаток, зодягнених в балетні строї, продемонстрували свій значний прогрес, коли брати до уваги, що навчання відбувалося лише рік. Після закінчення показу до Української Балетної Студії на Квінсі вписалося ще кілька дітей, між ними й батьків з Балтицьких країн. На вечорі був присутнім парох церкви св. Покрови о. Любомир Мудрий, який дав для Студії приміщення в залі, з відповідним обладнанням для балетних вправ, та у всіх потребах іде назустріч. Студійці вже мали перший успіх — прилюдний виступ у Школі Українознавства, на закінчення шкільного року там же, в Озон Парку.

П-і Ольга Ковальчук-Івасівка має закінчену балетну освіту і виявила добрий педагогічний талант у праці з дітьми. Навчання в Балетній Студії розпочнеться після літньої перерви в першому тижні жовтня ц.р.

МОЯ ПОДОРОЖ ДО ІЗРАЇЛЮ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лювати у Америці і Канаді. Про нього появилося декілька статтей у жидівській пресі та зняли його для телевізійних новин, під час процесії у Великодню Неділю. Бо, як сказав жидівський репортер, „ми вже бачили різні чуда у Єрусалимі, але такого ще не бувало". Діти грецькі і арабські цілували маестра в руку, називаючи його екселенцією. Треба таки подивляти ту енергію і впертість, яку має цей без сумніву український патріот. Можна мати тільки завваги відносно його тактики.

Перебування в Ізраїлі було для мене великим досвідом. — надія, що вдасться мені влаштувати двомісячне турне і при тій нагоді знову забринить бандура і я матиму нагоду відвідати знайомих жидів та віддячитись їм за їх прихильність і дарунки, якими вони мене обдарували.

Лондон, 1971

З'ЇЗД „АРҐЕНТИНЦІВ"

КОМІТЕТ З'ЇЗДУ запрошує Вас прибути на З'ЇЗД УКРАЇНЦІВ, колишніх „арґентинців", що відбудеться

в днях 11 і 12-го вересня 1971 року на оселі УНСоюзу „Союзівка"

серед чудової природи в горах Кетскил, так званих „американських Карпатах". Нашою численною участю в цій „арґентинській" зустрічі запевняємо гарний успіх в дружній, приятельській атмосфері та при невеликих коштах весело і приємно проведемо час.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

Субота, 11-го вересня: Реєстрація гостей від год. 10-ої рано, короткі ділові наради, товариські зустрічі, ґутірки; Виставка картин мистців „арґентинців"; Обід, прогульки в околицю, спортові розваги; Вечером — коктейль, спільний бенкет, получений з мистецькою програмою, в якій беруть участь найкращі артистичні сили з бувших „арґентинців"; Забава — при звуках оркестри „арґентинця" Строцького.

Неділя, 12-го вересня: Служби Божі в каплиці Союзівки, спільна фотографія учасників З'їзду, традиційне арґентинське „асадо" та інші несподіванки.

Чистий дохід з імпрези призначений на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі.

Ми просимо ласкаво зголошувати Вашу участь в З'їзді та резервувати приміщення на адресу: "Soyuzivka" Ukr. National A'ssn Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446, або телефон (914) 626-5641.

Просимо зголошуватися вчасно і подаючи число осіб, що прибудуть з вами на З'їзд.

За ближчими інформаціями і з Вашими заввагами чи проєктами в справі З'їзду, просимо писати на адресу: M. Burchak, Jackson Hts., N.Y. 11372; телеф.: (212) 478-3048 (вечером) і 957-6725 (під час дня); або M. Iwasiwka, 127 — 2nd Ave., New York, N.Y. 10003, телеф.: OR 4-8280 або SP 7-0689 (вечером).

ЗА КОМІТЕТ:

Д-р Р. Мороз, інж. Ю. Гоповський, д-р М. Барусевич, мґр. О. Патрило-Мороз, М. Івасівка, М. Бурчак, мґр. Ст. Путикевич, Галина Минаїв-Андреадіс, С. Фарміґа, Тамара Лихолай, Строцький, Ждан Ласовський.

Голова секції молоді: Андрій Фарміґа.

BIEN VENIDOS!

Увага! ВІДОЗВА Увага!

ДО ВСІХ ГРОМАДЯН-ДРОГОБИЧАН!

З огляду, на це, що ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ на своєму головному засіданні в дні 22 травня, 1971 року виніс остаточне рішення приступити до започаткування друкування історичного збірника „Альманаху" з дрогобицької землі — подається офіційно до відома всім Дрогобичанам, що остаточний речинець для бажаючих ще доручити різнородна матеріялів до книги — продовжується невідклично по день 30-го вересня 1971 року.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ДРОГОБИЧЧИНИ:

інж. Володимир Оседрєчук, голова — Степан Кобільник, секретар

ОКРУГИ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ!

НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ

Окружних Комітетів УНСоюзу

СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ

НЮАРК, ДЖЕРЗІ СИТІ, ПЕРТ АМБОЙ і ПАССЕЙК

— відбудеться —

в четвер, 1-го липня 1971 року в УНДомі в Ірвінгтоні, Н. Дж.

при 140 Prospect Avenue

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

СТЕЙТОВИЙ ДЕНЬ УНСОЮЗУ

Початок год. 7-ма вечора

Приявність всіх Представників Округ та Членів Комітету Союзового Дня обов'язкова і конечна.

ЗА КОМІТЕТ ДНЯ УНСОЮЗУ:

Інж. Омелян Граб, голова — Стефанія Стеців, секретар

В ПАТРІЯРХАТІ ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ і НАРОДУ!

Релігійно-національна
МАНІФЕСТАЦІЯ
Торонтської Епархії

Неділя, 27 червня 1971
Торонто Онт., Канада
„Exhibition Grounds"

10:30 — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА
3:00 — КОНЦЕРТОВА ЧАСТИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 10-го травня 1971 р. померла наша Найдорожча МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

бл. п. МАРІЯ МАЗУРИК з дому ФЕДИНЯК

вдова по бл. п. Петрові, народжена 1891 року в с. Бушковичі, Галичина.

ПОХОРОН відбувся з церкви Пресвятого Серця Ісуса в Роквей, Н. Дж.

ВІЧНА ІЇ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими що дня 6-го травня 1971 року в Рочестері, Н. Й., упокоїлась в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п. КАТЕРИНА БОГУЦЬКА

нар. 1898 р. в с. Потятинці, Україна, довголітня членка 217-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н. Й.

ПОХОРОН відбувся 10-го травня 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre в Рочестері, Н. Й.

В глибокому смутку:

чоловік — АНТІН
доньки — АННА і СТЕЛЛЯ
сестра МАРІЯ в Канаді
Два брати в Україні
Троє внуків і два правнуки

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ШВАГРА

бл. п. Д-ра ІВАНА БЕЛЕЯ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ 2-го липня 1971 року

в церквах:

ХРИСТА ЦАРЯ в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па., о годині 7-ій ранку;
СВ. МИХАЇЛА в НЮ ГЕЙВЕН, Конн., о годині 9-ій ранку і
СВ. ПЕТРА і ПАВЛА в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж., о год. 8-ій ранку.

Про участь в Богослуженнях та молитвах ласкаво просить Родину та Знайомих

ДРУЖИНА і ДІТИ

В пам'ять Покійного, склала на Фонд „Церква в Потребі" 40.00 долярів

ДРУЖИНА

Замість квітів на свіжу могилу Незабутнього Земляка

бл. п. ФРАНКА ЛЬОРХА

складаємо на Фонд „Церква в Потребі" даток в сумі 60.00 долярів, а зокрема:

Роман і Анастасія КОМАРНИЦЬКІ	$15.00
Іван ВИННИК	15.00
Остап ВИННИК з Родиною	15.00
Володимир МИСЬКІВ з Родиною	15.00

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Твердження і відповіді

Багато людей запитують мене при зустрічі і через телефон: „Що сталося на похоронах Митрополита УПЦ в ЗСА в суботу, 8 травня ц. р". Щоб не ширились різні чутки через „зіпсуті телефони", подаю вияснення.

Нічого не сталося, а було так. Був проливний дощ. Я в товаристві голови Проводу ОУН, Ярослава Стецька і п-і Слави Стецько молились з вірними за спокій душі Блаженнішого Іоана, одного з перших Єпископів-благовісників УАПЦ, відновленої в Св. Софії року 1921, автокефалію якої проголосив Уряд Директорії УНР законом 1 січня 1919 року. Слухали прощальну проповідь архиєпископа УПЦ в ЗСА Владики Мстислава, в якій повчалося любити ближнього в смиренні і прощати прогріхи людям у любові до них, бо „Єдиний Бог — без гріха".

Над могилою Блаженнішого Іоанна я мав, з доручення Голови Проводу, при складанні нами вінка від ОУН попрощати Покійного Владику, який приніс світло благодати Св. Софії на американську землю і чверть століття очолював Українську Автокефальну Православну Церкву в Канаді і ЗСА, а з серпня 1949 року очолив Православну Церкву в ЗСА „згідно з обрядом і чином Святої Православної Церкви України, юрисдикції Священного Синоду" (Грамоша Митрополита Пентавопіського Христофора, Екзарха і Мстислава, Архиєпископа Вінніпеґу і всієї Канади, видана на Бронксі, Н. Й. дня 27 серпня 1949 р.).

Коли ми з Головою Проводу піднесли вінок до могили, Архиєпископ Мстислав не дозволив мені прощати Блаженнішого Іоана — сподвижника Митрополита Київського і всієї України Василя Липківського, замученого большевиками за віру християнську, православну українську. Ми передали вінок Архиєпископові і відійшли.

Кажуть, що немає лиха, щоб не вийшло на добре. Я був переконаний, що беззаконня абсолютизму XVII ст., коли французький король Людовик XIV важав, що „держава це він", минулися, давно поховані історією. Вачу, що я помилявся, бо, як виглядає, не перевелися ще люди, які взоруються на політичну формулу того короля в церковному житті, мовлячи, „Церква це я".

Прикро, бо таке взорування нічого спільного не має з київським православієм, відновленим у Св. Софії 50 років тому, подвижником і благовісником якого довгі роки був Покійний Іоан.

5. 10. 1971.

І. Вовчук

— О —

У зв'язку з листом І. Вовчука, слідуюче вияснення.

Дійсно, під час похорону бл. п. Митрополита Іоана трапилась немила подія, причиною якої стала особа проф. І. Вовчука. Треба знати, що майже всі наші організації завчасу повідомили Консисторію про те, хто саме буде дану організацію репрезентувати на похоронах Покійного Владики. Деякі організації висловили крім того бажання, щоб один із їхніх репрезентантів виголосив прощальне слово. Ні першого, ні другого організація, до якої належить, або її назовні проф. І. Вовчук репрезентує, — не зробила.

Треба ще знати, що Консисторія, ще 7-го травня перед полуднем, перед виїздом усіх членів Консисторії на похоронні відправи в Філядельфії, устійнила, — хто саме з представників організацій буде промовляти над могилою, а хто на поминальній трапезі. Рішено було, що над могилою будуть промовляти тільки три особи, а саме: Президент СКВУ Й. Лисогір, найстарший під цю пору старшина Української Армії генерал П. Шандрук, який зголосився попрощати Покійного Владику, як колишнього капеляна Військ УНР, та проф. М. Степаненко від Державного Центру УНР. Для решти промовців був зарезервований час на поминальній трапезі, з чого скористало майже 30 осіб.

Що ж торкається проф. І. Вовчука, то дійсність була такою: Вже після винесу домовини з церкви, один з священиків повідомив Архиєпископа Мстислава, що зголосилася тепер ще одна делегація, що її очолює проф. І. Вовчук, який бажає зложити вінок на саму могилу та виголосити над нею промову. Владика попросив передати делегації, що він зворушений бажанням зложити вінок, але водночас просить замінити проф. І. Вовчука іншим промовцем. В даному випадку Владика мав на увазі недавню доповідь проф. І. Вовчука на одній імпрезі в Ню Йорку, в якій проф. І. Вовчук зневажливо висловився про Українську Православну Церкву в ЗСА, яку очолював Покійний Митрополит Іоан. Про цю доповідь Владика Митрополит довідався на засіданні Консисторії, до речі, — на останньому вже засіданні, на якому він — немічний був присутній. Дальші інформації про саму імпрезу і виступ на ній проф. І. Вовчука справили Владиці Митрополитові гострий біль. Великою потіхою для Покійного Владики було те, що від участи в згаданій імпрезі відмовився генерал П. Шандрук, і повідомив про це Митрополита.

Вже над могилою, при кінці останіх заупокійних молінь, звернувся до Владики Мстислава один з членів делегації (на жаль, не подав свого прізвища) з проханням — дати слово проф. І. Вовчукові. В той час Владика завважив, що коло вінка і проф. І. Вовчука стоїть Голова Проводу ОУН п. Ярослав Стецько, якому Владика і запропонував виголосити надгробне слово. На жаль, з цього запрошення п. Я. Стецько не скористав.

Поминаючи історичні екскурси проф. І. Вовчука та базовані на них його недоречні й тенденційні порівняння, проф. І. Вовчук відважився і в цьому листі пригадати контроверсійну подію, яку тяжко пережив Покійний Митрополит у 1949 році. Від довшого часу цю подію на свій лад інтерпретують і цю інтерпретацію собі в угоду використовують ті чинники, що стоять на перешкоді до об'єднання всіх православних українців в одній Церкві.

Вважаємо, що надужили б Вашу прихильність, Пане Редакторе, коли б тепер завантажили сторінки „Свободи" докладною інформацією про наслідки приявности проф. І. Вовчука на похороні бл. п. Митрополита Іоана. В кожнім разі таку безпосередню інформацію Ваша редакція може одержати від Консисторії в догідному для неї часі.

За Консисторію Української Православної Церкви в ЗСА:
Протопресвітер Т. Форостій
заступник голови
Протопресвітер А. Селепина
секретар
Протоієрей М. Земляченко
член

— О —

У виясненні, що його надіслала Консисторія УПЦ в дакції є кілька тверджень, які потребують спростовання і уточнення. Подаю їх.

1. Я не очолював делегації, а був у товаристві Голови Проводу ОУН Я. Стецька і на його доручення мав попрощати Покійного Митрополита, який приніс світло благодати св. Софії на американську землю.

2. Всечесні отці: протопресвітер Т. Форостій, протопресвітер А. Селепина, протоієрей М. Земляченко — члени Консисторії УПЦ твердять, що Архиєпископ Мстислав не дозволив мені прощати Покійного Владику через те, що в доповіді „на одній імпрезі" я, буцім то, „зневажливо висловився про УПЦ в ЗСА . . ." Доповідь я виголошував не на імпрезі, а на Академії в Поклоні Мученикам УАПЦ в 50 річницю відновлення Української Церкви в св. Софії. Велику помилку роблять члени Консисторії закидаючи „зневажливий вислів" про УПЦ, не чувши доповіді. Прикро, що Всечесні Отці підписали вияснення, керуючись чутками, а це з мого погляду, розходиться з християнською етикою. Мою доповідь слухали Владики Української Православної Церкви, священики і сотні мирян. Ніхто не чув зневажливого вислову про Церкву. Правда, говорячи про УАПЦ, я висловився, що до труднощів у церковному житті довели „церковнопромишленники". Зрозуміло, що вони не є Церквою.

3. У виясненні говориться, що я „відважився і в своєму листі пригадати контроверсійну подію, яку тяжко пережив Покійний Митрополит у 1949 році". Вважаю ту подію не контроверсійною, а величезною помилкою тих, що намовили на те Покійного Митрополита, забувши 68 Апостольське правило Вселенської Церкви. Складаю Покійному доземний поклін за те, що в 1964 р., на його пропозицію, Митрополит УПЦ Іоан і Архиєпископ УАПЦ Григорій „визнали за Богу угодне діло і для українського народу корисне" поєднання зазначених церков як рівної з рівною — в єдину Українську Автокефальну Церкву у США" (Протокол „поєднання"). Підписали протокол, який схвалив Собор УПЦ, а потім протокол загубився в Консисторії.

В „Грамоті" з 1949 року, якою визначено юрисдикційний стан УПЦ — за окресленням Консисторії „контроверсійна подія", сказано, що одного з перших благовісників відновленої Української Православної Церкви Архиєпископа Іоана, після 25-річного очолення Ним УАПЦ в ЗСА і Канаді, як священика Іоана Теодоровича „відповідним чином висвятили . . . на Єпископа Філядельфійського, згідно з обрядом і чином Св. Православної Церкви України, юрисдикції Священного Синоду, якої вищезгаданий Єпископ мусить назавжди залишитися підпорядкованим" („Грамота").

Яка ж була Православна Церква України до 1921 року і до якої юрисдикції належала в 1949 р., вже після ліквідації большевиками УАПЦ, всі ми добре знаємо. Була і є Православною, синодальної юрисдикції, але не українською, бо в 1949 р. підлягала, як інші, Московському і всея Русі Патріярхові.

4. Всечесні Отці — члени Консисторії у своєму вияєненні натякають на якісь „наслідки моєї приявности на похороні", обіцяючи дати інформації для редакції „в догідному для неї часі". Дивно мені, що Отці користуються методою „Хо" (лякання), яку описав М. Коцюбинський в оповіданні для дітей „Хо". В моєму переконанні цей стиль не є відповідний установі, яка дала вияснення, недобрий він скрізь.

І. Вовчук

Новаки святкують свого патрона св. Юрія

Коли ми в неділю, 6-го травня доїжджали до Українського Села, що недалеко Церкви - Пам'ятника в Бавнд Бруку, побачили оживлений рух. Не диво, бо оце прибули двома великими автобусами коло сотні пластових новаків із Ню Йорку на своє щорічне свято. Крім автобусів десятки авт, якими приїхали батьки, бабуні й дідусі подивитися на виступи своїх дітей і внуків, подихати пахощами свіжо скошеної трави, побути ніби на рідній землі.

На леваді під ліском розташувалася дітвора. Метушаться, мов живе срібло. У ранніх годинах відбулися спортові змагання висліди, на які всі діти нетерпляче чекали, проголошено при „вогнику".

Днина літня, запашна, сонце припікає. Але ми, старше громадянство, милуємо свої очі нашими найменшими, яких виховниками є тут народжене молоде покоління. „Нашому роду нема переводу" - з гордістю думаємо. Велика правда!

- Скільки ж маєте тої дріботи?-питаю станичного, інж. Р. Рогожу.

Докладно є всіх 96, бо не всі приїхали, а з виховниками понад 100 осіб-з усміхом відповідає станичний, що з командантом свята Б. Кузишином і кошовим Б. Бобинським мають нагляд над переведенням свята.

Посідали діти кругом „вогника"-, що вже приготований. Три новачки і три новаки запалюють вогонь. Варто лише побачити, з якою повагою й урочистістю вони це роблять. Точки своєї програми розпочинають піснею-гимном новаків:

„Ми діти українські,
Ми юні, мов квітки,
Маленькі жовтодзюби
Пластові новаки. . ." -

співають всі діти на ввесь голос, а пісня розноситься далеко по леваді. Сестрички: М. Дармограй, Семенюківна, О. Дмитрик, Л. Прокоп, Х. Сливоцька, гніздові: Дозя Турчин, Юрій Шевчук та інші мають багато роботи, щоб заняти увагу дітей. Заст. Кошової Е. Гойдиш розповідає легенду про св. Юрія, по черзі йдуть скечі, спів, відзначення. Вся намічена програма має бути виконана.

Ми, старше громадянство, радіємо, що наперекір всім і вся не загинемо. Бо вже тут роджені молоді люди виховують друге покоління нашої еміграції в любові і пошані до святої землі своїх батьків і дідів.

Сонце хилиться на відпочинок і автобуси наповняються гамором дітвори, що вертається до Ню Йорку, де чекають на них батьки. А нам все це бринить в ухах радісний спів: Ми діти українські, ми юні, як квітки. . ."

Ольга Соневицька

АФРИКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ ПОДІЛЕНІ в підході до Південно - африканського Союзу. Деякі муринські країни поручають припинити повний бойкот південно - африканського уряду, який веде політику расового поділу, та поручають розпочати з тим урядом „діялог". На вершинну конференцію Організації Американської Єдности в столиці Етіопії Аддіс Абебі з-посеред 41 держав прибуло тільки 10 їх голів. Етіопський монарх Гайле Селяссі закликав до єдности.

ВАКАЦІЇ

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ БУРАК — членка УНС Відд. 324 Т-ва Мир в Філядельфії, померла 28-го березня 1971 р. на 66-му році життя. Покійна народилася в Клувінці повіт Гусятин, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1932 році. Полишила в смутку двох синів Володимира і Івана та одну дочку - Мишель, замужна Мамчур і 6 внуків. Похорон відбувся 31-го березня на цвинтарі Фокс - Чейс в Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять !

Іван Бабяк, секр. Відд.

ЛЮБОВ Н. ТАРНОВЕЦЬКА, членка УНС Відд. 175 св. Николая в Дітройті, померла 13-го березня 1971 р на 49-му році життя. Покійна народилася в Коломиї, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1968 році. Полишила в смутку мужа Богдана, дітей: дві дочки і двох синів. Похорон відбувся 17-го березня 1971 р. на цвинтарі Ст. Гедвіг Семетері Е. в Дірборн Гтс, Міч.

Вічна Їй Пам'ять !

Іван Смерека, секр. Відд.

ВАСИЛЬ МАСТИКАШ — член УНСоюзу Відділ 194 Т-ва Свобода в Ню Йорку, Н. Й., помер 17-го квітня 1971 р. на 66-му році життя. Покійний народився в Потеличі. Став членом УНСоюзу в 1968 році. Полишив в смутку дружину Агафію. Похорон відбувся 20-го квітня 1971 р. на цвинтарі св. Андрія в Соут Бавнд Брук, Н. Дж.

рія в Савт Бавнд Бруку, Н. Е. Мансанський, секр. Відд.

ЮРІЙ ШЕВЧУК — член УНС Відд. 175 Бр-ва св. о. Миколая в Дітройті, помер 19-го травня 1971 р. на 76-му р. життя. Покійний народився в Буковині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1933 р. Полишив у смутку дружину, 2 сини і 4 дочки. Похорон відбувся 22-го травня 1971 р. на цвинтарі Мічіган Меморіял в Дітройті.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Смерека, секр. Відд.

КАТЕРИНА НАЗАР — членка УНС Відділ 123 — С-ва Св. Марії в Скрентон Па., померла 10-го травня 1971 р. на 82-му році життя. Покійна народилася в селі Горлиці, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1929 році. Полишила в смутку 2-ох синів, одну дочку і 8 внуків. Похорон відбувся 12-го травня 1971 р. на Катедральному цвинтарі в Скрентон, Па.

Вічна Їй Пам'ять !

Секретар Відділу

ЕВФРОЗИНА КОШКАЛДА — членка УНС Відд. 334 Т-ва Івана Франка в Клівленді, Огайо, померла 3 березня 1971 р. на 72-му році життя. Покійна народилася в Хрищата - Полтава, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1951 році. Полишила в смутку мужа Петра, синів Федора і Петра, 2 невістки і 3 внуки. Похорон відбувся 6-го березня на цвинтарі — Бруклин Гтс семетері в Клівленд, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять !

Стефанія Бохонок, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6580. Матабузі повинуться пораді Тарзана

Мої приятелі бонґи і мої власні очі говорять мені, що Тарзан є хоробрим мужем, мудрим і добрим! Ми тупи довіряємо тобі! Ми повинуємося твоїй пораді . . .

Вояки тупів і бонґів поспішатимуть наземним шляхом в напрямку до країни варунґів, але ми не будемо атакувати, поки ви не звільните моєї Леолі . . . або дали нам сиґнал, щоб убити варунґів!

Сподіваюся, що зможемо перехопити порвачів дітей, поки вони дійдуть до країни варунґів з твоєю донькою, вожде Матабузі!

Усім, що ми тупи маємо, будемо ділитися з тобою, Тарзане, якщо ти врятуєш її від отих злих людей!